

210290

A MAGYAR HUMOR

Tréfák, humoreszkek, vidám jelenetek

Írták :

BRÓDY MIKSA, HARSÁNYI ZSOLT, KARINTHY
FRIGYES, LAKATOS LÁSZLÓ, LIPTAI IMRE,
MOLNÁR JENŐ, SIPULUSZ, SZINI GYULA,
SZOMAHÁZY ISTVÁN, TÁBORI KORNÉL

R É V A I K I A D Á S

210290

A magyar
humor

1956

Irói intimitások

Irták
Karinthy Frigyes
Szini Gyula
Tábori Kornél.

OSZK

Magyar Nemzeti Múzeum

1874

1874

L. eleg m.
433 fb ch

IRÓI INTIMITÁSOK

IRTÁK:

KARINTHY FRIGYES

SZINI GYULA

TÁBORI KORNÉL

Kiadja a VIDÁM KÖNYVTÁR kiadóhivatala
Budapest.

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
Növedéknapló
1951 év *33 1043* sz.

Révai-nyomda, Budapest, Ügynök-utca 8.

Időgép.

H. S. Wells kitűnő találmánya, az időgép, megállt a ház előtt. Gyorsan belepattantam és megindítottam a motort visszafelé. A kerekek zugva lendültek neki: eszeveszett gyorsasággal forogni kezdett a légcsavar. Egy helyben álltunk, de én tudtam, hogy utazunk: az időjelző óra sebesen zörgött, órák és napok pár pillanat alatt futották körül a kört: egy perc múlva az évjelző-mutató 1916-ot, majd 1915-öt mutatott. Még egyet csavartam a kormánykereken 1914 . . . október . . . szeptember . . . augusztus . . . július . . . 28 . . . 26 . . . 24 . . . stop! Helyben vagyunk. Egy nyekkenés, a gép megáll.

Kiugrottam a gépből és körülnéztem. Ugyanazon a helyen állunk, ahol az imént— de milyen változás! A köruton ragyogva égnek az ivlámpák. Szaladnak a félig üres villamosok. Egy kávéház ablakából flanellruhás ur bámult ki felém kíváncsian: előtte kávé, dupla habbal, két császárszemle az

4
asztalon és egy pasztrána — ki emlékszik még a pasztránára?

Egy percre elkábultam a rázzuhogó emlékek hatása alatt — de aztán eszembe jutott, hogy nem merengeni jöttem az időnek ebbe az elmúlt tartományába. Nekem itt fontos és sürgős dolgom van és egy óda mulva utazom vissza, a gépet csak hatig kaptam kölcsön.

Munkára hát, gyorsan! Gyerünk csak; szedjük össze az eszünket, hol lehet most az az illető ur, akit és egy óra mulva utazom vissza, a gépet csak hatig évvel ezelőtt én ilyenkor az Abbazia-kávéházban szoktam ülni, hátul az egyik páholyban.

Villamosra ültem és perc mulva leszálltam. Jól sejtettem: már az ablakon keresztül megismertem magamat. Ott ültem a rendes helyen; a hajam valamivel sűrűbb és az arcom tiz évvel fiatalabb. Valamit irtam éppen.

Lihegve futottam be és leültem, szemben magammal, az asztalhoz.

Én 1918-ból: Szervusz! Kérlek ne csodálkozzál sokat, kevés időm van. Sürgősen beszélnem kell veled.

Én 1914-ből felnéz, kissé meg van lepette nem nagyon): Ejnye hol láttam én már magát?

Én 1918-ból: Sehól. Te nem ismersz engem, én jól ismerlek. De most nem erről van szó.

Én 1914-ből (vállat von): Nekem mindegy. De talán jöhetnél későbbben, kérlek látod, most dolgozom

Én 1918-ból: Mit dolgozol, szerencsétlen?

Én 1914-ből: Egy humoros kroit írok. Örült vicces dolog, kérlekalássan. Halgasd csak (Olvas.) „Az idén télen olyan kevés a szén, hogy egy országgyűlési képviselőt láttam, aki maga hajtotta a szesnekocsit, hogy biztosan berakhassa a pincéjébe.” (Röhög.) Örült jó, nem?

Én 1918-ból (csodálkozva): Ez egy vicc?

Én 1914-ből: De ez még semmi! Itt alább azt írom, hogy ezt már nem lehet kitartani, tizenkét koronát kérnek egy spulni cérnáért. (Röhög.) Jó?

Én 1918-ból: Ez egy humor?

Én 1914-ből: Hát akkor ezt hallgasd meg. A kroki végén szerepel egy zsidó, mint . . . hahaha . . . mihint . . . hö . . . hö . . . hö . . . mint orosz . . . , jaj az oldalam . . . mint orosz miniszterelnök . . . (fuldoklik a röhögéstől).

Én 1918-ból (szánakozva): Na, fiam, mondhatom, én nagyon sokat fejlődtem négy év alatt. De nem ezt akartam mondani. Hagyd abba az írást.

Én 1914-ből: Ugyan!

Én 1918-ból: Hát nem tudsz a hadüzenetről?

Én 1914-ből (legyint): Tudom! Bevonultunk

Szerbiába és kész. Három hét alatt minden rendben lesz.

Én 1918-ból: Azt hiszed? Nekem nem az a véleményem.

Én 1914-ből: Ugyan ne nevettesd ki magad. El tudsz képzelni a huszadik században olyan háborút, ami két hónapnál tovább tart? A technika mai vívmányai mellett? A negyven centiméteres ágyuk korában? *(Főlényesen.)* Egyébként gazdaságilag se bírná ki Európa a háborút félévig.

Én 1918-ból (nyelek egyet): Nna jó. Hát akkor talán ne politizáljunk. Fontosabb dolgot akarok mondani neked. Vegyél zsirt.

Én 1914-ből (rámmered): Megbolondultál?

Én 1918-ból (lázban): Vegyél zsirt, tiz kilót, ha többet nem és tedd el! Vegyél bőrt! Vegyél cérnát! Vegyél szappant! Mit bánom én, vegyél mézgat! Vegyél firniszt!

Én 1914-ből (idegenül): Örült vagy? Ugyan hagyj békén!

Én 1918-ból (siráshoz közel): Ó te szamár! Hát nem akarsz érteni? Vegyél teát! Vegyél citromot! Vegyél patkószöget!

Én 1914-ből (haragosan): Na most már igazán erigy innen és hagyj engem dolgozni! *(Fogja a tollat.)*

Én 1918-ból (kétségbeesve, kirántom a papírt a

keze alól): Szerencsétlen, tönkre akarsz tenni? Legalább akkor ne irkáld tele ezt a papírt — hanem tedd el, gyűjtsd össze tisztán — többet fogsz, akarom mondani: fogok keresni rajta 1918-ban, mintha te most teleírnád!

Én 1914-ből (dühösen): Alászolgája! (Felugrik és el.)

Én 1918-ból (lemondóan): Jól van, nyavalyás! Soha se törödtél velem! Megyek vissza 1918-ba, szegény embernek.

Papir-hiány.

Abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy végre részletesen beszámolhatunk a nagy magyar papirhiány hiteles és kimerítő történetével: ha ez a riport ennek dacára egészen rövid lesz, kérjük szívesen ennek okát abban keresni, hogy a történet csakugyan kimerített bennünket.

Átlapoztuk az ügyre vonatkozó valamennyi okmányt — nem kis munka volt, de hálás és eredményes, mert — de erre mindjárt rátérünk.

Annyit mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a kormány a legnagyobb jóindulattal és lelkiismeretes pontossággal intézte az ügyet.

Ezt az is bizonyítja, hogy már akkor, mikor a hiány még kicsi volt, tehát csirájában a bajnak, nem

'fogván fel könnyelműen a kérdést, a kormány foglalkozni kezdett a dologgal és felszólította az illetékes köröket, terjeszteniék elő a helyzetet.

Az illetékes körök részletes felterjesztést nyújtottak be a kormánynak, megjelölve a papirhiány méreteit és jelentőségét.

Ezt az okmányt haladéktalanul átküldték a Papiripar Ellenőrző Miniszteri Szakosztály Albizottságának, ahonnan, hivatalos pecséttel, a Rostfeldolgozó Központ Átlagosító Bélyeghatóság Illetményi Vezérképviselőhöz került, mely intézményt „sürgős“ felirattal figyelmeztette a Közös-Felsőzak-albizottmányi-Mérlegosztály Háncsfelügyelősege, hogy azonnal csatolja az iratokat a Vércse-Cseppfolyós-Adóalanygyűjtő Tárvezetőséghez beküldött postába.

Itt történt aztán az a kis tévedés, ami némi háttással volt az ügyre s amit sikerült kinyomoznunk. A fenti hatóság iktatójában annak rendje és módja szerint legépelték az átiratot: kezünkben volt az az okmány és megállapítottuk, hogy a gépirókisaszszony egy helyen „papir“ helyett „tapir“-t irt és ez a kifejezés került aztán az okmány felzetére.

Előre kellett ezt bocsátanunk, mert csak így érthető, hogy ebből az intézetből az okirat egyenesen a Természetráizi Múzeum Balparti Igazgatóságához került, ahonnan haladéktalanul áttették az Állatkerti Igazgatóságot Ellenőrző Miniszteri Osztály előadóájához.

Innen kezdve aztán igen gyorsan intéződött az akta. Már két hónap mulva hivatalból felkérték az Állatkertet, referáljon sürgősen ebben az ügyben, a miniszterelnökség egyenes felhívására, mert a kormány élénken érdeklődik az ügy iránt.

Az ezen okmány dátumától további két hónapra terjedő keltezésekkel jelölt aktákban semmi különösebbet nem találtunk: elintézést csak e hó elején irtak rá az aktacsomóra. Az ügyosztály referense tisztelettel visszazárja a csomagot a miniszterelnökségre, azzal a megjegyzéssel, hogy amint az a négyszázhatvankilencezerhatszáznyolcvanhetedik b) mellékletből kitűnik — az Állatkert igazgatója véleményezése szerint van ugyan némi hiány tapirokban, mert a két év előtt született két kis tarka tapir megdőglött, de ez a hiány korántsem akkora, hogy nagyobb üzemi zavarokat idézne elő.

Ezzel a véleményezéssel került vissza az akta kiinduló helyére, ahol utánjárással rájöttek a hibára és újabb felterjesztést intéztek a kormányhoz. Ebben az időben azonban, sajnós, a dolgot már nem lehetett orvosolni, mert közben a papirhiány olyan mértéket öltött, hogy az ügyre vonatkozó átirathoz már sem volt papír. A készletet, ami félévvel azelőtt megvolt még, teljesen felemésztette a tapirhiányra vonatkozó aktacsomag.

Pesti nyelven.

Hogy vagy, kedves tata, kedves kortársam Pesten, ezerkilencszáztizennyolcban, remélem, rosszul. Én köszönöm, százezer koronával még lehetne segíteni rajtam. Ha eleget liláztad már a mamuskákat itt a korzón, jere be egy fagyra a Hangliba, dumálni, mint ahogy okos gyerekekhez illik.

Hogy ez itt mi a kezemben? Ez fiam, Madách szerkesztő urtól „Az ember tragédiája“ népszinmű, harminc felvonásban, nem tudom, hogy került hozzám, unalmamban bevettem az egészet és most azon vagyok, nem lehetne-e mozit csinálni belőle, persze rendes dolgot, link alapon. Nem emlékszel már rá, miről szól? Hát kérlek alássan, egy Ádám nevű pitáner a főgyerek benne, akivel végig mindenféle pech történik. Ez először a Paradicsom lokálban van szerződve — csak röviden mondom el — jön az angyal, hogy mindent lehet, de a tudás fája, meg a bölcsesség fája fiatalra van állítva. Ádám nem bánná, de a mamuska murgázni kezd, hogy ő pont arra pali. Luczifer, aki szintén bukik rá, hogy minél nagyobb zri legyen a dologból, bedumál nekik, hogy csak egyenek belőle.

Már most csak hagyják magukat falhoz állítani, a tatát, mamuskával együtt kiteszik a lokálból, mire kezdődik az egész világtörténelem.

Még pedig szóba kerül, hogy az egyiptomi fáraók idején a népnek piramisokat kell építeni, amittől örült murisok lesznek, de nem mernek hangosan murgálni, mert a zsarnokság minden lázadást fiatalra állít. Ellenben Pitiáner ur főzve van attól, hogy ezeket fel kellene szabadítani, választójogot kellene adni, hogy ne csak a tutista éljen jól. Meg is adja nekik, de pechje van, pár száz év múlva kiderül, hogy a nép nem egy okos gyerek, nem egy link fiu, mire Demosthenes tata elhatározza, hogy vízbe hagyja az egész politikát, elköltözik vidékre.

Nahát, oztán rájön, hogy ez se volt egy link ötlet, fiam, mivelhogy nem érzi jól magát a mamuskák közt, mint római tutista, most megint valami eszmére, valami hitre, valami élettartalomra volna palkó, valamire, amiért az ember akár az életét is fiatalra állitaná, csak legyen valami, amibe hinni tudjon. Erre a szerkesztő ur bedől Pál apostolnak, elmegy Palesztinába, a lövészárokbá, ahol a vitézséggel szemben tanusított ellenséges magatartásért plecsnit is kap, de itt is pechje van, az emberek nem buknak a dumára, Ádámtól le akarják kapcsolni a mamuskát, Évát.

Most megint attól lesz főzve, hogy nem érdeemes az emberiségért se élni, se meghalni, hogy minden közügy fiatal, hogy joggal éppen olyan pitiáner az ember, mint jog nélkül, hogy a tömeget mindig, minden korban huszonnyolczra vették, ha mur-

gázott, elküldték turóér, ha bajba volt, vízbe hagyták.

Szóval, én már nem tudom, miket dumál még, elég az hozzá, hogy most mindenféle tudományokban kezd utazni, talán ott csinál valami haupttrefert. Közben nyugodtan folyik Doktor Háboru, mindenki front-dienstes, nem lehet a szenvedések elől meglógni, Grey lefujja a békét, ellenben kenyér meg zsir fiatal.

Hát egyszerre csak hallja, hogy valahol éppen a Marseillaise megy, táblás házzal, az emberek kezdenek megint murizni, doktor Lajos király nagy gőzbe van, Danton főszerkesztő ur fiatalra állítja az egész régi rendet, papuska és mamuska örülten murizik, hogy neki joga van az élethez, a kenyérhez — szóval, doktor Egyenlőség. Az okos gyerekekből egyszerre csupa szacsmáler lesz, beverik az ablakokat, mindenki élni kezd, az élet az öröm és boldogság minden nagyszerű lehetősége, az egyéni szabadság örök eszméje kint van a vízből, doktor Szabadgondolatból link fiu lesz egyszerre és tiszapista a legnagyobb gölemben van.

Tovább még nem olvastam, de mint okos gyerekek, már most tutira veszem, hogy Doktor Embernek most is pechje lesz, akár megcsinálja a forradalmat, akár nem — a forradalom épp úgy vízbe hagyja mint doktor Abszolutizmus, akárhogy főzve van

tőle, mivelhogy ő egy peches pitíaner, akiből sose lesz tutista, bis hundert Jahr.

Ennek kövekeztében tehát mi ketten, kedves tata, örülünk neki, hogy mi ketten okos gyerekek és link fiuk vagyunk és hogy ha Madách főszerkesztő ur erről a korról is megírta volna a maga nemtudomhányadik felvonását, doktor Világháborúról és doktor Békéről és doktor Világátalakulásról és doktor Forradalomról — ebben a felvonásban te, kedves tata, kedves kortársam Pesten, ezerkilencszáztizennyolcban, bizonyosan nem te képviselnéd Ádámot és nem én képviselném Luczifert és Évát se képviselné az a mamuska ott, a korzón, a harmadik széken, az uj hadiczipőkben — hanem egészen más valaki, aki nem okos gyerek és nem link fiu és nem link mamuska.

✓ Bródy Sándor mint fölolvasó.

A kedves emlékü *Salamon Ödön* hangversenyt rendezett a Margitszegeten és fölkérte közreműködésre *Bródy Sándort* is, aki a szigeten nyaralt. Elkövetkezett a koncert ideje, a terem megtelt szépen előkelő közönséggel, amely türelmesen várt a programmbeli műélvezetekre.

Salamon Ödön szétnézett hivei táborában és megdöbbenve vette észre, hogy *Bródy Sándor* nincs sehol. *Nosza* fölszaladt érte a villába. *Bródy* egy

kanapén heverészett ingujjban, belémerengve a szivarfüstjébe. Salamon kétségbeesve támadt rá:

— De Sándor! Az Istenért! Már kezdődik a koncert!

— Igen?

Bródy tovább szivarozott és látszott rajta, hogy nem törődik az egész koncert-ügygyel. Salamon a kezét tördelte.

— De Sándor! Öltözz hát!

— Minek öltözzem?

— Hát csak nem mégis így a pódiumra?

Bródy Sándor nagyot nézett és megdöbbenve mondta:

— Tán csak nem ígértem meg, hogy fölolvassok? No hiszen, akkor szépen vagyunk! Én bizony megfélejtkeztem róla!

Salamon Ödön a kezét tördelte kétségbeesésében.

— Olvass tán föl valamit a régi dolgaidból!

— Nincs itt egy makulányi sem. Nem vagyok én vigéc, hogy magammal hordjam a portékámat.

— Istenem, Istenem! Akkor mit csináljunk?

Végre Bródy megsajnálta és előállott a mentő gondolattal:

— Tudod mit? Olvasok majd a te dolgaidból valamit és rögtönzők hozzá kommentárt.

— Jó! Van nekem egy könyvem, abba szoktam beléírni az aforizmaimat. Mindjárt elhozom néked. Addig te öltözz át.

... Bródy hóna alá csapta az aforizmás könyvet és kilépett a pódiumra. Előbb rövid rögtönzésben vezette be a felolvasást, aztán kinyitotta a könyvet és elkezdte mindjárt az elsónél:

— *„Kellemetlen, ha egy fiatal özvegyasszony szobájába épp akkor nyitunk be, amikor ... hm!*

Bródy megcsóválta a fejét és abbahagyta az olvasást.

— No, ezt nem lehet hangosan olvasni, de térjünk a másodikra: — *„Nem mindig az a nő a legdrágább, aki“ ... hm! ... Ezt sem lehet befejezni!*

A publikum kacagni kezdett, Bródy pedig egy gyilkos pillantást vetett Salamon felé, aztán folytatta a harmadik aforizmát:

— *„Némelyik fiatalember azt hiszi, hogy szerelmes, pedig csak“ ... Hm, ezt pláne nem lehet befejezni!*

A derültség egyre nagyobb lett és Bródy egyre nagyobb zavarral olvasott tovább. De ó balsors! Valamennyi aforizma olyan volt, hogy csak az első felét olvashatta el, a második felét abba kellett hagynia. Végre érkezett egy olyan aforizmához, aminek már az elejét sem lehetett felolvasni. Itt becsapta a könyvet és gyorsan elsietett a pódiumról. A publikum lelkesen tapsolt, Salamon Ödön pedig elragadtatva szorongatta a kezét:

— Gratulálok, Sándor! Óriási ötlet volt tőled,

azokkal a félbemaradt aforizmákkal. Olyan pompásul hagytad abba őket, hogy mindnyájan megértettük. Kitünő volt!

Igy jutott sikerhez Bródy Sándor — enhibáján kívül.

Bródy és a „hólyag“.

Bródy Sándort fölkereste egy hosszuhaju, szikár fiatalember. Illendően bemutatkozott, azután előadta a látogatása célját: most megjelent novellás kötetét hozta el és kéri a mestert, mondjon róla bírálatot. Ő még fiatal, ismeretlen ember és hasznos utmutatás lenne számára a nagy író véleménye, bármilyen leszujtó legyen is. Az író készséggel vállalkozott a feladatra.

Aztán két hét telt el. A fiatalember — a „hólyag“ — újból megjelent Bródy lakásán, nyilván a válaszerért. Sándor bá' egy pillanatra elkomorodott, mikor a látogató beállított hozzá, de aztán szives mosolylyal mondta:

— Hát fiatal barátom, nagyon szép a könyve... vannak mondanivalói és értékes ötletei... sok jó dolog van benne, tagadhatatlan az érdekeltsége... legközelebb el is fogom olvasni...

Gorombaságok.

Ez a kis história nagyon is kegyetlen volna, ha m két olyan ember volna a hőse, akiknél ki van rva, hogy kegyetlenkednének egymásal. Az egyik y keménybeszédü. de vajszivü öreg ur volt: *Gyulai Pál*, a másik *Rákosi Viktor*, akinek örök ke- lye bearanyozta a legnagyobb gorombaságot is. tkor történt, amikor Gyulai Pál kitörte a kezét.

Felkötött karral sétál az öreg ur és egyszerre embetalálkozik Rákosival. Mérgesen kiált rá:

— Még mer a szemem elé kerülni?

— Ugyan miért?

— Merje tagadni, hogy azért törtem ki a keze- et, mert maga kívánta nekem!

Rákosi megrökönyödvé szól:

— Dehogyan kívántam! Hogy tehet fel ilyesmit am, méltóságos uram!

— Hiába beszél, — erősködik Gyulai, — ezt aga kívánta nekem!

— Nem és százszor nem!

— Hát tudja mit? Bizonyítsa be, hogy nem aga kívánta!

De erre már Rákosit is elhagyta a türelme.

— Még ezt is megteszem, — mondta — ha ép- a kívánja! Hát . . . már csak azért sem lehet, gy én kívántam, mert ha én egyáltalán valamit ki- ntam volna méltóságodnak, akkor méltóságod —

nem a kezét törte volna ki!

— Brávó! — mondta Gyulai — szeretem az őszinte beszédet.

És megszorongatta Rákosi kezét.

A siker után.

Dr. *Huszár* Vilmostal esett meg, hogy a Tudományos Akadémiában föl akarta olvastatni egy nagy tanulmányát. Ezt a munkát az alapos akadémikusok átadták fölülbíralás céljából *Becker* Fülöp Ágostonnak, hogy megüti-e a mértéket. *Becker* áttanulmányozta a kéziratot, aztán beterjesztette véleményét, mely szerint ez a tanulmány semmiképp sem olvasható föl, tudományos szín nélkül való, felületes csevegés, de egyébként könnyedén, *olvashatóan* íródott.

Huszár Vilmos azért nem csüggedt el, lefordította ő maga franciára a könyvét és kiadta Párisban. Ennek pedig az lett a következése, hogy a hírneves *Brunetière* olyan bírálatot írt a könyvről a *Revue des deux Mondes*-ban, hogy — ugyszólván — arrivéssé tette a tanár nevét. A magasztalások végére pedig odarakta, hogy az elsorolt erényeken felül e mű könnyedén, *olvashatóan* íródott.

Ezek után néhány nappal találkozott *Huszár* Vilmos *Becker*rel az utcán. A derék professzor szörnyen zavarba jött a láttára, előbb át próbált térni a

tulsó oldalra, de aztán hirtelen mézédes mosolyra nyujtotta az arcát és áradozva mondta:

— Gratulálok! Szívből gratulálok! Micsoda succès!

— Ó, köszönöm!

— Engem különösen büszkévé tett az ön sikere. Huszár Vilmos csodálkozva bámult rá, nyilván azt hitte, hogy tréfál. De Becker komolyan mondta:

— Ugy-e, én is épp azt mondtam az ön munkájáról, mint Brunetière: hogy könnyedén, olvashatóan van írva!

Az óvatos izraelita.

Gábor Andorral történt ez.

Egy fővárosi fiókpostahivatalba beállított egy kaftános, öreg lengyel zsidó és az egyik rekesz ablaka elé állva, elmagyarázta a hivatalnoknak, hogy ő pénzt akar küldeni.

Amikor a postahivatalnok megmondta neki, hogy vennie kell egy postautalványt, ki kell töltenie, a kaftános ember nagy sóhajtva bevallotta:

— De én nem tudok ám írni!

Egyben rögtön megkérte a hivatalnokot, hogy töltsse ki helyette a pénzesutalványt, amire persze az elfoglalt tisztviselő nem vállakozhatott.

— Kérjen meg valakit — tanácsolta az ablak mögül a hivatalnok — majd megírják maga helyett.

A zsidó kezében az utalványnyal, szurós szemekkel és bizalmatlankodva körülnézett és hosszú habozás után kiválasztva magának egy fiatal embert, — aki véletlenül Gábor Andor volt, — így szólította meg:

— Tud irni, kérem?

— Hát . . . azt mondják némely kritikusok.

A zsidó ezután alázatosan és udvariasan megkérte, hogy írja meg helyette az utalványt. Gábor Andor teljesítette kérését és ahogy diktálta, ráírta az utalványra az adatokat.

— Hatvan korona . . . Chaim Blumenfeld . . . Kereskedő . . . Strijben . . .

Amikor elkészült vele, a kaftános lengyel újból nagyon alázatosan és hálálkodva megköszönte a szívessegét. Azután kezébe vette a megírt utalványt, de egyáltalán nem sietett vele a pénzesutalványokat felvevő postahivatalnokhoz. Nézegette jobbról, nézegette balról az utalványt, nagyokat pislogott, csóválgatta a fejét és magában dörmögött.

Azután — jó öt perc múlva — megindult, hogy feladja az utalványt. De utközben meggondolta a dolgot. Megállott és megint körülszimatolván, kiválasztott magának a várakozók közül egy cilinderes, elegánsan öltözött idősebb urat és elébe tartván az utalványt, megkérdezte tőle:

— Kérem szépen, nagyságos ur, tessék szives lenni elolvasni: *kinek szól ez az utalvány?*

A peches író.

Egy librettó-íróról szól ez a történet, aki közismert arról, hogy az operett-szövegeket nagyobbára idegen eszme után írja.

Nincs nagy szerencséje a darabjaival, egyik a másik után gyorsan letűnik a repertoárról.

— Nagy peched van, barátom! — szólt egyszer hozzá *Molnár* Ferenc egy sikertelen premier után.

— Bizony pechem van! — sóhajtott a szerző, aki mindjárt talált mentséget a maga számára. — Ne adj Isten, hogy egy jó muzsikust tudjak találni!

— Dehogy, barátom, tévedsz! — korigálta a barátja. — Ne adj Isten, hogy egy jó *szövegíró*t tudj találni!

A virzsinia.

Kozma Andort ünnepelték egy előkelő szálló éttermében barátai és tisztelői, abból az alkalomból, hogy egy új verskötete jelent meg.

A poétát egymásután köszöntötték kötött és kötetlen beszédben, végül pedig fölállott *Mikszáth* Kálmán s szeliden és szerényen a következőket mondotta:

— Én kedves *Bandi* barátom, nem hoztam neked ünnepi verset és nem magasztallak prózában

sem. Ellenben elhoztam neked azt, amit te legjobban szeretsz . . .

Ezzel benyult a belső zsebébe, kinuzott onnan egy hosszú csomagot és kivett belőle egy nagyon szép — virzsinia-szivart.

— Ime, kedves barátom — folytatta a tósztot — ezt hoztam én neked ajándékba. Egy vergóniát. Ma kaptam a póstán egy tisztelőmtől ezt a gyönyörű példányt. Azon frissen elhoztam neked, de megvallom őszintén, hogy abban a reményben adom át neked, hogy — *még visszakerül hozzám . . .* Elvégre nemsokára engem is fogtok ünnepelni . . .

Az egész társaság mosolygott, Kozma Andor pedig, amikor átvette a virzsiniát, tréfásan megfenyegette vele Mikszáthot:

— Hej, ravasz luteránus vagy te Kálmán, — mondotta nevetve — alig hogy ideadod, máris szeretnéd *visszaszívni* az ajándékodat!

Az új cím.

Tolnai Simon füzetes vállalatban adott ki egy képes világtörténelmet, népszerű modorban megírt nagy művet, főképp az ifjuság és a nép számára. A vállalat több fiatal történettudóst és írófoglalkoztatót, mindegyikre rábízván egy-egy korszak megírását.

Egy kiváló fiatal tudós a régi Róma történetének megírását vállalta el és elkészülvén munkájával, a kéziratot megmutatta dr. *Mikes Lajos*nak. *Mikes* lapozgatott a kéziratban és először is a fejezetek címeit böngészte végig. Egyszerre csak megakadt a szeme az egyik fejezeten, mely a régi Róma lede-
erkölcsii nőiről és azok életmódjáról szólt. A fejezetnek *A régi Róma hetériái* volt a címe.

— Barátom — mondotta — ez a cím nem maradhat meg! Elvégre ez a mű az ifjuság számára is készül. Meg kell ezt a fejezetcímet változtatnod!

— Igazad van! — mondotta a fiatal tudós. — Hogy el ne felejtsem: mindjárt meg is változtatom.

Vette a kéziratot, kitörölte a kérdéses fejezet címét és helyébe írta:

Családi élet a régi Rómában.

Zeneirodalmunk szerencséje.

Gróf *Zichy Géza* szerencsétlen nemzeti operája, a „*II. Rákóczi Ferencz*“ premierjén beszélgetett két zenekritikus:

— Kétségtelen — mondja az egyik — hogy gróf *Zichy* beleszeretett a *Rákóczi*-témába. Ez a második *Rákóczi*-operája és tudvalevően esedékes még egy..

— Pech, nagy pech, — mondja a másik — de hát van ebben a dologban mégis valami vigasztaló!

— Vigasztaló? Micsoda?

— Az, hogy zeneirodalmunk szerencséjére a Rákóczi-család szereplése hazánk történetében csak olyan rövidéletű volt. Jól néznénk mi ki evvel a gróf Zichyvel, ha a Rákócziak olyan szaporák lettek volna, mint például Franciaországban a Lajosok és a mi históriánkban is volna egy — XVI. Rákóczi Ferenc!

Az apja fia.

A harcos magyar irodalom egyik legtehetségesebb és legtemperamentusabb zászlóvivője: *Hatvany* Lajos irodalmi felolvasást tartott a Lipótvárosi Kaszinóban, nagyobbára kereskedőkből, bankemberekből és börziánerekből álló érdeklődő közönség előtt.

Hatvany Lajos, aki néhai báró Hatvany-Deutsch Sándor főrendiházi tagnak, a hatalmas koncepcióju nagyiparosnak a fia, ezuttal is feltűnést keltő élességgel kritizálta a „hivatalos“ magyar irodalmat, az Akadémiát és a legismertebb magyar esztétikusokról és kritikusokról ugyancsak leszedte a keresztvizet.

A lipótvárosiak eleinte álmélkodva, később aztán nagy tetszés közepette hallgatták a szókimondó író és amikor elkezdte névszerint is aposztrofálni

a hivatalos irodalmi nagyságokat, egy kopasz öreg ur elragadtatással szólta oda jó hangosan a szomszédjához:

— Nagyszerű fiú! Akárcsak az édesapja!

— Hogy-hogy? — kérdezte csodálkozva a szomszéd.

— Ő is, mint az édesapja, *mindig kontreminden dolgozik!* . . .

A kommuniké.

Egy huszadrangu pesti színházi vállalkozás vezetősége, mely télen is, nyáron is egy-egy ugynévezett műintézetben folytatja az üzemet, mint a nagy színházak igazgatóságai, kommunikéket szokott küldeni a napilapok szerkesztőségeibe.

Ezek a kommunikék tudvalévően nagyobbára reklámcélokat szolgálnak, de sokszor a közönséget érdeklő híradások is vannak bennük és ha komoly színházról szólnak, a szerkesztőségek fel is használják a közleményeket. A szóban forgó és a művészetet egyáltalában nem szolgáló vállalat kommunikéit a nagyobb lapok természetesen nem közlik. De a vállalat — konok következetességgel — majdnem mindennap szétküldi a szerkesztőségeknek egy-egy reklám-közleményt. Évek óta, télen-nyáron, mindig

ugyanazzal az öreg szolgálval, akit már ugy ismernek a redakciókban, mint a rosaz pénzt.

Az egyik pesti lap szerkesztőségében *Erényi* Nándor, akinek íróasztalára évek óta leteszi háromszor-négyszer hetenként az öreg szolgál a kommiunikét, anélkül, hogy beletekintene a litografált írába, szó nélkül és az öreg szolgál szemeláttára bedobja azt a papirkosárba. Évek óta, télen-nyáron, mindig ugyanazzal a mozdulattal.

Az öreg szolgál évekig nem szólt ezért semmit. Bizonyosan a gazdájának sem mondotta el soha, hogy mi történik abban a szerkesztőségben a kommiunikékkal, mert hiszen ha elmondta volna, abba a redakcióba nem küldték volna többet.

Ellenben három év után elunhatta a minden másodnap ismétlődő jelenetet, mert egy hónap óta — azt lehet mondani — taktikát változtatott. Bekopogtat, illedelmesen köszön, odamegy a munkatárs íróasztala mellé, kiveszi a belső zsebéből a kommiunikét tartalmazó levélborítékot és — *önmaga dobja be a papirkosárba.*

Asszonyi logika.

Szomaházy István lakásán, amikor hazatért a nyaralásból, felesége, — amint gondos háziasszonyhoz illik — nagytakarítást rendezett és a többi közt

alaposan felhánytorgatta az ura könyvszekrényét. A könyveket kéziratok közé keverte, a kéziratok mellé kefelevonatokat tett, novella, ujságcikk, humor és komolyabb dolgok, mind összekeverődtek. Szomaházy másnap rémülten veszi észre az asszonyi rendcsinálást és szelid szemrehányást tesz a feleségének.

— Látja, látja — mondja — mindent összevissza dobált a szekrényben.

— Az lehet — felelt az asszony — de nem baj, hisz minden a szekrényben van.

Szomaházy egy szót sem felelt, megvárta, míg a felesége elmegy hazulról. Akkor kinyitotta a felesége tehérneműs szekrényét és abban mindent összevissza dobott, akárcsak a felesége az ő könyveszekrényében. Szomaházyné másnap rémülten veszi észre a pusztítást. Eles asszonyi logikával nyomban eltalálta, hogy ez az ura boszumüve. Azért is fölkereste a férjét és nem éppen olyan szeliden mint az tette, panaszkodni kezdett:

— Mit csinált? Micsoda rendetlenség ez! A drága csipkéimet összevissza dobta. A selymet öszszegyűrte. Bársonykalapomat tönkre tette.

Szomaházy mosolyogva válaszolt:

— Azért ne haragudjék édesem. Hisz *minden a szekrényben van.*

A magyar riporterek atyamestere.

Dr. *Kun* Andor kollegánk jegyezte föl a néhai Barna Dóriról számunkra ezeket a kedves adatokat:

Mindig ígérte, de sohasem váltotta be. Pedig érdekes, kedves és tanulságos lett volna, hogyha a legötletesebb és legfürgébb magyar riporter megírta volna a magyar hirlapírás történetét. Azt, hogy mi-ként lett a legmodernebb, a legizgatóbb és — sze-rintem, minden mulandósága ellenére is — a legér-tékesebb s a legnehezebb műfaj: a riport nálunk ni-vós és irodalmi.

De meghalt, mielőtt megírhatta volna emlék-iratait ez a vérbeli riporter, aki csak akkor vétette el a dolgát, amikor Magyarországon született és nem boldogabb vidéken, ahol Luigi Barzini vagy Archi-bald Forbes lett volna belőle.

Igy csak Barna Dóri lett és egy kocsiderék ked-ves, színes riporter-kaland emléke maradt utána csupán.

Ezek közül lestem el egy párat. Sok közöttük az ösmert. De mégis úgy érzem, hogy csokorba kötve ez a legméltóbb emlék frissen hantolt sirján.

Barna Dóri és a király.

Hirlapírókörökben köztudomásu, hogy egy ma-gyar ujságíró sem ismert arcról oly jól *Károly* ki-

rály elődje, mint Barna Dórit. Évtizedek óta, ha Ferencz József hazánkba érkezett: Pestre, Gödöllőre, ünnepélyre vagy hadgyakorlatra, mindig Barna Dóri volt az első, akit meg kellett látnia.

A pályaudvaron, ahogy berobogott a vonat, a rendőri kordon előtt állandóan ott lángolt a nagy szál ember tüzpiros haja, kusza, bozontos vörös bajusza. És akármerre ment gyalogszerrel az uralkodó, közvetlen közelében mindig ott ólálkodott a lelkiismeretes riporter.

Annyira hozzászokott már a felség, hogy a főváros felé érkezve, előre megmondta mindig környezetének:

— Majd meglátják, hogy az a vörös ujságíró lesz az első, aki fogadni fog.

Egyszer azonban komolyan megharagudott rá. I. Ferencz József a riporterre! A nyolcvanas években történt, mikor az orosz-török háboru folyt. Ugyanakkor a Felvidéken volt nagy hadgyakorlat. Albrecht főherceg volt a generalissimus. A gyakorlat alatt siffirozott sürgönyt kapott Albrecht Bécsből, a szárnysegéde kibetűzte és egy iv papírra írta fel a szövegét:

— Gratuliere, Russen vernichtet.

Aláírás nem volt. Ahogy a csapat elvonult, Barna belopózkodott a főherceg volt lakosztályába. Kutatni kezdett és megtalálta e papirdarab széttépett foszlányait; összeállította és megírta lapjának a sűr-

göny szövegét. Pár nap alatt az egész világsajtót bejárta a szenzációs hír, hogy az udvar gratulált, tehát örül az oroszok veszteségeinek. Azt kombinálták, hogy e sürgönyt maga a király küldötte.

Érthető feltűnést és kellemetlen meglepetést keltett ez persze Bécsben és a felség nagyon megharagudott Barnára. Mikor legközelebb Pestre jött és meglátta Dórit, — szavahihető tanuk állítása szerint — ingerülten kiáltott fel:

— Schrecklich. Der lange rote Jud ist schon wieder da!

Később azonban megfélemedezett erről és amikor Dóri már nem járt ki a király elé, feltűnt a felségnek és legutóbb Wekerlétől kérdezte:

— Mi van az én kedves vörös zsidómmal, hogy már nem jön ki elém?

Igy került össze a magyar király egy magyar riporterrel — a riporter vörös haja révén.

Melyik a Held?

Vagy husz évvel ezelőtt fegyenc-lázadás volt Illván. Rengeteg ujságíró szaladt rögtön le és így a kis falu egyetlen szállodája nem tudott elég helyet adni a leözönlő riportereknek. Ahogy Barna Dóri megérkezett, csak egy szobát talált, el akarta foglalni hát, de a szállodás nem engedte:

— Nem lehet, kérem, mert Held Fülöp hírlapíró ur már lefoglalta.

— Helyes, én vagyok Held Fülöp és így a szoba az anyém.

Le is feküdt aludni és amikor Held egy későbbi vonattal leérkezett, nem kapta meg a szobáját. Nagy csetepaté támadt, felverték Barnát is.

— Ugyan kérem, — mondotta Barna németül — dobják ki ezt az embert. Én vagyok a Held. Különbö-
ben nézzen meg bennünket, vendéglős ur. Ezt a kis, nápic embert és engem, melyik lehet kettőnk közül a Held (wer ist der Held)?

Azzal az ő erőteljes alakjára és a kis, törékeny Heldre mutatott. Az érv győzött, mert a vendéglős belátta, hogy a Held (a hős) csak az az erőteljes atléta lehet és a szegény, derék kis Heldet kidobták.

Az összepacnizott akta.

Ismeretes Székács törvényszéki elnöknek is az esete. Székács híres szigorú ember volt, aki nem szerette a hirlapírókat. Egy szenzációs pörben a tárgyalás előtt nagynehezen megengedte Barnának, hogy lemásolhassa az ügy iratait. Le is másolta szépen Barna, de azt szerette volna, ha e szenzációs részletek csak az ő lapjának lettek volna meg. Gondolt hát egy nagyot és amikor lemásolta a szép miniszterpapírra a kaligrafikus irással irt aktát, belemártotta mélyen a tétába a tollat és egy hatalmas pacnit csöppentett az akta közepébe, így pacnisan vitte vissza Székácsnak.

Székács, ahogy meglátta, éktelen dühre fakadt és amikor a többi újságíró kérte az aktát, haragtól harsogó hangon kiabálta:

— Még ezek a disznók merik kérni, akik összemocskolnak mindent, amit a kezükbe adnak. Egynek sem szabad többet kiadni az aktát. Takarodjanak innen!

És a riport csak a Barna lapjában jelent meg.

A Tisza Kálmán batárjában.

Az okkupáció idején meg akarta interjúvolni Barna Tisza Kálmánt. Napokig hajszolta a képviselőház folyosóján, a Lloyd klubban, de Tisza kereken megtagadta az intervjut. Amikor látta Barna, hogy nem sikerült ez a dolog, egy este beül a Tisza Kálmán közismert fiakkerjébe, a klub előtt.

Ahogy vége lett a híres tarokk-partinak, a generális lejött és minthogy már akkor sem látott jól, ahogy beült a batárba, nem vette észre, hogy Barna Dóri mellette ül.

Javában robogtak már az Esterházy-utca felé, amikor megszólalt Barna, Tisza megbotránkozott a szemtelenségen, de ez Dórit nem hozta zavarba.

— Ne haragudjon, kegyelmes uram. Most már ugysem kérek intervjut, csak azt akarom elmondani, hogy miket fogok az okkupációról írni.

És azzal a legborzasztóbb dolgokat találta ki. Tisza komolyan megijedt; hisz ha azokat megírja

Barna, amiket mondott, a legkellemetlenebb következményei lettek volna.

Először kérlelni kezdte hát, amikor azonban ez nem sikerült, inkább elmondott mindent Barnának, csakhogy azt a hasriportot meg ne írja. Így adhatta elsőnek hírül — a miniszterelnök szájából — Barna az okkupáció első és autentikus szenzációját.

Mindig sans gène . . .

Nagyon ismertek a *Barna* Dóri sürgönyhistóriái is. Például az, hogy miként foglalta le egy vidéki városban haszontalanságokkal a telefont, csakhogy a többi riporterre sor ne kerülhessen és így ő az összes lapokat lemarasztalhatta. Ismeretes az a tréfája is, amit azzal a postatisztviselővel követett el, aki az ő rőfnyi hosszú sürgönyriportját este nem akarta fölvenni, amire csak annyit kért:

— Kérem, ha a hosszú sürgönyt nem veszi föl, vegye föl ezt a rövidet.

— Szívesen, ha nagyon rövid.

— Tehát: Baross Gábor, Budapest. Postahivatalnok bálba akar menni és a sürgönyök föl vételét megtagadja. Szigorú intézkedést kérek.

Persze ész nélkül fölvette erre a megrémült postás a hosszú sürgönyt.

Ezek azonban közismertek. Inkább hát befejezésül egy kis intimitás.

Barna Izidor hosszú évek múlva otthagyta a régi lapját.

— Bármikor visszajöhet hozzám, — ezzel bucsuzott el tőle a szerkesztője.

Három évig volt távol, amikor megunta az új lapját és visszakiváncozott a régihez.

Szó nélkül fölment hát a régi szerkesztőségbe. Levetette a kabátját, leült a régi íróasztalához és anélkül, hogy valakihez szólott volna, írta az ő kedves, ötletes cikkét, mintha csak tegnap távozott volna el . . .

Egy időben a szerkesztőségi törzs-asztala a „Fiume“ kávéházban volt. Itt találkozott minden éjjel, szerkesztés után, Tóth Bélával, néha Vajda Jánossal és az íróvilág sok kitünőségével. Ide állított be egyszer egy ismeretlen ifju és nagy kötet kézirat-verset adott át neki. A szigorú „szerkesztő ur“ átvette a kötetet, aztán másnapra randevut adott a „költőnek“. Másnap éjjel azzal fogadta az önérzetesen drukkoló poétát, hogy maga mellé ültette és hogy a diskurálás jobban menjen, egy butélia bort hozatott. (Ez azért volt nagy kitüntetés, mert Barna Dóri a legritkábban ivott bort.)

— Koccintsunk! — mondta az első pohárnál.

A tulboldog költő koccintott.

— Legyünk te! — mondta a másik pohárnál.

A tulboldog költő rajongva hajtotta meg magát.

— Ugy . . . és most térjünk át a versekre. Mert

magázva az goromba, nehezen megy, hogy azt mondja az ember: maga marha, hanem így, hogy: te marha, minek irsz olyan rossz verseket! ezért senki sem haragudhatik meg. Itt vannak vissza a versek. Isten áldjon!

A találó cím.

Achmed Rizáról, az uj-törökök egyik legjelentékenyebb vezetőjéről Konstantinápolyból egyszer az a hír érkezett, hogy ő lesz az uj kabinet külügyminisztere.

Szomaházy István, aki hétfői lapját szerkesztette, fogta ezt a táviratot és odaadta egyik munkatársának, *Lévai* Mihálynak.

— Kérem — szolt hozzá, — ez nagyon érdekes hír, írja meg feltűnő és szenzációs címmel.

Öt perc múlva boldog és elégedett mosolylyal nyújtotta át a fiatal ember a szerkesztőnek a kéziratot ezzel a „szenzációs“ címmel.

„Női miniszter Törökországban.“

Az okos gyerekek.

Ezt a történetet szereplőinek egyike mondotta el nekem.

Már jó pár évvel ezelőtt történt, amikor *Brandes* Györgyöt ünnepiesen fogadták Budapesten az írók

és művészek. Dr. *Heinrich* Gusztáv akadémiai főtitkár bemutatta báró *Hatvany* Lajost Brandesnek, még pedig ezekkel a szavakkal:

— *Der Herr, der seinen Vater gut gewählt hat.*

Hatvany nem akart adós maradni és rámutatott *Heinrichre*, aki karrierje javát az apósának, *Csengeri* Antal államtitkárnak köszönhette.

— *Und der Herr, —* vágott vissza a báró — *der seinen Schwiegervater gut gewählt hat.*

A sovány és a kövér.

Ennek a históriának egyik főszereplője ugyancsak *Hatvany* Lajos, aki valami kiállítás alkalmával összekerült egy teremben a korpulens *Alpár* Ignáccal. Nem ismerték egymást személyesen, de azért a műépítész így kedélyeskedett:

— *Ha meggondolom, hogy valaha ilyen sovány agár voltam! . . .*

Mire *Hatvany*:

— *Ha meggondolom, hogy valaha ilyen kövér sertés leszek! . . .*

Az elismerés.

Késő éjszaka ült egy magas szőke ur egy *Andrássy-uti* kávéházban és leveleket irt. Már vagy a tizediket írta, amikor odalépett hozzá *Szép Ernő* s rászólt;

— Mi az, pajtás?

— Hagyj békén, — mond a másik — leveleket írok . . .

Szép fölületes pillantást vet a száritási célből szétrakott levelekre és megdöbbenve látja, hogy ahány levél, annyiféle irás. Az egyik hajszálfinom női irás, a másik vaskos férfi-irás; volt köztük arisztokratikus szarkaláb-betű, egyszerű szobalány-kézirat és a többi.

— Mi ez? — ismétli Szép a kérdést ámulva.

— Hagyd — felel keserűen a levélíró — a lapomnál nagyon üldöznek. Nem ismerik el a tehetségemet. Ma nagynehezen kiadták a tárcámat és most elismerő leveleket írok a szerkesztőnek — *a közönség köréből.*

A nagy urak.

Lázár Leó, a kitünő ujságíró egyik kezdő kollégájával együtt gróf *Andrássy* Gyulához ment interjura. Ott bemutatkozott, amint illik:

— Én dr. *Lázár* Leó vagyok!

Azután a fiatal kollégáját mutatta be:

— Dr. *Kovács*, kollégám!

. . . Mikor vége volt az interjunak, a fiatalabb ujságíró megbotránkozva sugta a lépcsőházban *Lázár*nak:

— Hallod-e, az mégsem járja, hogy magadat és engem doktornak nevezted, holott egyikünk sem az!

— Eh, tanuld meg öcsém, hogy ha nagy urakkal van dolgod, mindig doktornak mutakozzál be. Mert a nagy urak a nevedet semmiesetre sem tartják meg az eszükben és *nagyon hálásak lesznek neked, ha „doktor ur”-nak szólíthatnak.*

Jó tanács.

Barta Lajos, a népszerű tárcaíró kávéházi törzsasztalánál nagyot nyujtózott és elkeseredetten sóhajtott.

— Végem van! — mondta a világ legszomorubb hangján.

— Hogy érted ezt? — kérdik tőle minden meggyőződés nélkül.

— Ugy értem — feiel — hogy az írónak akkor van vége, amikor már semmi sem jut eszébe. Az író abból él, hogy eszébe jut olyasmi, ami másnak nem. Én meg úgy vagyok veled, hogy amikor így a világra szakad a nyár, az agyvelőm egyszerűen felmondja a szolgálatot. Nem jut eszembe, csak olyasmi, ami már másnak is eszébe jutott. És ez a halála az írónak.

Ezt az igazságot mindenki elismeri. De nem tud ellene orvosságot senki. Az író újból megszólal.

— Él kell utazni valahová.

Ránéz a doktorra:

— Hova menjek, doktor?

A doktor is unja az életét a kávéházi füstben. Hát unottan böki ki:

— Utazzék Franzensbadba . . . oda szokták küldeni az orvosok a pácienseiket *terméketlenség ellen*.

Egy koncert körül.

Marosvásárhelytt pár éve nagy koncertre készülődtek. A programnak szenzációja *Eötvös* Károly előadása lett volna. Csakhogy közben a vajdának egy másik, nagyobb szabású előadásba kellett beugrania a képviselőházban. A vajda tehát telegrafált Marosvásárhelyre, hogy nem utazhatik le. Nosza nagy lett a zavarodás a rendezőségben. Egyikük föltelefonált egy újságíróhoz *Bede* Jóhhoz.

— Halló! Baj van!

— No mi? Kigyulladt a koncert-terem?

— De még annál is nagyobb! Nem jöhet a vajda!

— Az bizony baj! De ha egyszer megmondta, hogy nem megy le, akkor azt bizonyosra lehet venni. Az öreg az ilyesmit sokkal lelkiismeretesebben megtartja, mintha azt igéri, hogy lemegy.

— Már most arra akarlak kérni, hogy keríts hír-

telenében valakit, aki eljőjön felolvasni és elletisülyozza a vajdát.

— Jó! Megpróbálom!

Bede mindenekelőtt is kocsiba vetette magát és csak azután kezdett töprengeni, hogy kit kellene megcsipni. Ugyan ki tudná „ellensúlyozni“ a vajdát?

— Hopp! Megpróbálkozom *Pekár* Gyulával. Ő testben is tekintélyes. A marosvásárhelyiek meg lesznek elégedve a kövérségével.

Az ám! Csahogy *Pekár* nem volt hajlandó a hosszú utazásra. Próbálkozott hát másokkal (szükségben lejjebb is adja az ember.) De mindhiába. Mindenkinek volt valami sürgős dolga, akinek pedig épenséggel semmi dolga sem volt, — no azt röstellte volna a marosvásárhelyiek nyakára leküldeni.

Fáradtan, busan, letörve ballagott be a redakcióiba és nemsokára a telefonhoz hívták. A marosvásárhelyi rendező beszélt:

— No mi ujság?

— A legrosszabb, barátom, a legrosszabb! Senkit sem találtam.

— Ejnye! Megmondtad, hogy honoráriumot fizetünk?

— Persze hogy megmondtam, de az sem csábitotta őket.

— Hm . . . Nézd csak . . . nem jöhetnél te le felolvasni?

Bede a homlokára csapott:

— Tűh! Ez eszembe sem jutott.

Ugyis sokat szidják az ujságíró, hadd tanuskodjék ez a kis történet róla, hogy az ujságíró mégis önmagára gondol a legkevesebbet.

Aki mégis „jó költő“.

Egy lapszerkesztő évekkal ezelőtt fulmináns fölfedező tárcát akart írni *Csizmadia* Sándorról. Már éppen belé akart fogni az írásba, amikor eszébe jutott, hogy jó lesz előbb tudakozódni a *Csizmadia* vállalási viszonyai iránt. Elvégre az óvatosság sohasem árt . . .

Burkoltan megírta hát *Csizmadiának*, hogy néhány életrajzi adatot szeretne kapni tőle. A többek között azt, hogy mi volt az édesapja foglalkozása. Mikor aztán elolvasta a *Csizmadia* válaszát, elszörnyűködve kiáltott fel:

— Hallatlan! Így bizzék az ember emberben! Ő maga írja, hogy az apja *sakter* volt! Nem is rossz! A Petőfi apja mészáros volt, a *Csizmadiáé* pedig *sakter*!

A szerkesztő ur most már megállapodott magában, hogy a *Csizmadia* versei korántsem oly szépek, mint amilyeneknek első olvasásra hitte, és hogy egyáltalán az egész alak nem érdemes a megemlítésre. Aztán mikor találkozott azzal a munkatársá-

val, aki a Csizmadia verskötetére fölhevta a figyelmét, csipős szemrehányással mondta neki:

— Édes barátom, azt is előbb megmondhattad volna, hogy a Csizmadia apja sakter volt!

— De kérlek, az lehetetlen! Hisz én jól ismerem! Mindig keresztény ember volt.

— Nem hiszed? Itt a levele, ő maga írja benne, hogy sakter volt az apja!

Az ujságíró ámulva olvasta el a levelet, de aztán fölkacagott.

— Te, szerkesztő uram, nem sakter az, hanem — *bakter!*

A szerkesztő ur most már újra azon a nézetten volt, hogy mégis csak nagy poéta ez a Csizmadia Sándor.

✓ A hypochonder.

Égy hypochonder íróról szól ez a történet, aki a világ összes betegségei boldogtalan birtokosának képzele magát.

Állandóan orvosi könyveket olvas, hőmérővel jár és mindig méregeti a hőmérsékletét, a tárcája tele van receptekkel és ha náthát kap, azzal a tudattal fekszik az ágyba, hogy tüdővészete van.

A képzelt betegek e diszpéldánya egyszer halotthalvány arccal rohant be a házi orvosához, akit

hetenként háromszor fölkeresett és remegő ajakkal konzultálta:

— Kedves jó doktor ur, képzelje csak, két nap óta úgy eszem, mint a farkas és úgy alszom, mint a bunda: *vajjon mi bajom lehet?*

Egy bukás titka.

A parlamentben épp feszült volt a hangulat képviselők és újságírók között, *Szakács* Andor szerkesztő azután elmondta, hogy pár éve a francia parlamentben is akadt újságíró-ellenes affér. Egy klerikális képviselő, aki még soha nem beszélt a Házban, viszont azonban soha újságot sem olvasott, így fakadt ki a folyosón:

— Az összes újságírókat ki kell verni a képviselőházból!

Miért haragudott így az újságírókra, az titok marad, de annyi bizonyos, hogy ezek keményen öszszerőfentek s erősen tanakodtak, mit csináljanak, bojkott alá vegyék-e a képviselőt vagy akár sztrájkba menjenek az egész képviselőház ellen. A *Figaro* parlamenti tudósítója azonban magára vállalta a megbízatást.

— Bizzátok csak rám azt az urat! — mondta. Attól fogva a boldogtalan klerikális honatya

napról-napra ilyen közbeszólásokkal szerepelt a Figaro-ban:

— Éljen a szabad szerelem!

— Le a papokkal!

— Éljen a bigámia!

— Pusztuljon az egyház!

Néhány napig türte, azután kétségbeesetten elment a szerkesztőségbe, ahol azonban kurtán végeztek vele.

— Kérem — mondta a parlamenti tudósító — én azokat a közbekiáltásokat hallottam . . .

A képviselő elbujdosott Párisból: Hazament a kerületébe. Alighogy megérkezett, rátámadtak választói:

— Micsoda közbekiáltásokat engedett meg magának? — kérdezték tőle.

Ez a dühtől reszketve tiltakozott:

— Nemcsak hogy nem az én közbeszólásaim azok! — mondta — hanem még életemben sem szoltam közbe!

A választók erre még nagyobb dühbe jöttek:

— Nemcsak nem mondott soha beszédet, hanem még csak közbe se szolt? Majd lesz gondunk önre!

A következő választáson ugy kibukott a kerületéből, mint a pinty. Aztán elment — ujságírónak . . .

Memento.

Ujságírók közt a nagy nemzetközi élclapokról folyt a vita. A francia érzelmiek a „Rire“, meg az „Assiette au Beurre“ mellett törtek lándzsát, a németbarátok a „Simplicissimus“-t sőt részben „Fliegendé“-t dicsérték. Röpködtek a cimek és az érvek. Valakinek föltűnik, hogy *Szöllösi* Zsigmond, a jeles belletrista, valahányszor, csak a „Fliegendé“-t említi, arcát simogatja.

— Miért teszi ezt? — kérdi tőle végre.

— Kérem, — felel *Szöllösi* — a „Fliegendé“-t mindig a borbélyomnál olvasom, és nem tehetek róla, ahányszor csak említi, mindig megsimogatom az arcom, hogy nem kell-e borotválkozni mennem...

Egy finom ebéd. ✓

Karinty Frigyes vidéken jártában meghívták ebédre egy uri házhoz. A hangulat meglehetősen vidám volt, az ebéd azonban nagy meglepetésre mindössze két fogásból állott és egyik vendég reményeit sem elégitette ki.

Amikor felkeltek az asztaltól, a házigazda mosolyogva néz végig ifju vendégein és így szól:

— Aztán legyen máskor is szerencsénk ebédre.

Az elmés író savanyu pillantást vet a kis ebéd maradványaira, s így szól:

— Kérem, akár mindjárt.

Az orvosi tilalom. ✓

A *Pesti Hirlap* szerkesztőségébe bejár egy ur, aki erős dohányos, de nem gyanusítható meg azzal, hogy sok pénzt ad ki szivarra. Inkább kéri a szivart, mint veszi. A szivar-pumpnak azonban új formáját találta fel, mert így szokott szivart kérni:

— Kérlek, öregem . . . az orvosom megtiltotta a szivarozást, ezért el se hoztam a tárcámat . . . mégis rágyujtok: adj egy szivart!

És adnak neki.

De már nagyon *elfajult* ez a bácsi. Egy nap kétszer, háromszor is hangzott:

— Az orvosom megtiltotta a szivarozást . . .

Végre elfogyott *Berkes Imre* türelme. Ráordított a bácsira:

— Olyan orvost már láttam, aki megtiltja a szivarozást. De micsoda szemtelen, komisz orvos az, aki megtiltja magának a — *szivarvásárlást*?

✓ A rikkancs-költő.

A pesti éjszakának, különösen a terézvárosi és erzsébetvárosi éjszakának szenzációja volt egy zöld-fedelű kis versesfüzet, amelyben egy rikkancs: *Bakti Gyula* foglalta össze és árusította összegyűjtött költeményeit.

A rikkancs-poéta költeményeinek címe: „Éjjel“, aminthogy a költő is főképp éjjel élt, költött, újságotl árult, bejárta az éjjeli kávéházakat és mint az éjszaka vándora, bizony néha egy-egy éjfélutáni afférban is részt vett, ilyenkor aztán a rendőrség „érdeklődött iránta“.

Diener Ákos rendőrtanácsosnak is átnyújtott egy tiszteletpéldányt a zöldfedelű verses-füzetből.

Mint vérbeli író, dedikációt írt a füzet első oldalára. Ezt írta:

„Személyes szabadságom állandó veszélyeztetőjének, tiszteletem jeléül.“

A színházi virágnyelv.

Egy fiatal író operettet írt és benyújtotta azt a Király Színházhoz. Vidéken készült el a munkájával és postán küldötte el Pestre.

Szerénységből vagy talán azért, hogy a vastag csomag kéziratért kevesebb portót fizessen, a küldeményre ráírta:

„Minta érték nélkül!“

A kéziratban mellékelt levélben arra kérte az igazgatót, hogy az operettet minden körülmények között — akár elfogadja előadásra, akár nem — küldje neki vissza, mert még néhány versszöveget kell beleírnia.

Beóthy igazgató elolvasta a darabot, jónak találta és menten elhatározta, hogy elő fogja adatni.

Elhatározásáról pedig a következőképpen értesítette a szerzőt. Becsomagolta a darabot, megcímezte és a cím mellé odairta:

„Értéke 4000 korona.“

Ebből aztán a szerző nemcsak azt tudta meg, hogy a darabját elfogadták, hanem azt is, hogy a komponistával együtt 4000 korona előleg vár rá a színház pénztáránál.

A társszerzők.

Bródy Miksa egyszer Martos Ferencsel együtt irt bohózatot. Az előadás előtt elfogta a kávéházban valami rokona:

— Te, borzasztó nehéz dolog lehet az egy szindarabot írni, ugy-e? Pláne bohózatot, amin nevetni kell?

— Nem is olyan nehéz! — felelte kurtán Bródy, mert nem óhajtotta az így megindult csevegést folytatni.

— Csak ne szerénykedj, — füzte tovább a szót a rokon — az egy borzasztó nehéz dolog lehet . . . Csak azt nem értem, hogy lehet kettőnek írni egy szindarabot . . .

— Ugyan kérlek, — küldte el az ostoba rokont Bródy — még azt se tudod, hogy szindarabot nem is lehet másképpen írni, csak két írónak? Hiszen tudod, hogy a szindarabban dialógusok vannak, ketten beszélnek . . . Hát amit az egyik mond, azt írja az egyik író, amit pedig a másik mond, azt írja a másik író! De van más módszer is: egyik írja a magánhangzókat, másik a mássalhangzókat . . .

Az új óra.

Ady Endre, aki sokáig nem valami kitünő anyagi körülmények közt éledegélt, egyszer végre — aránylag — nagy pénzhez jutott. Első dolga volt elmenni egy óráshoz. Esztendőök óta vágyakozott egy szép svájci óra után s most elérkezettnek látta a pillanatot, hogy végre meg is vegye.

Hosszasan alkudozott az órással, s végül meg-egyeztek. A boltos nagy tisztelettel beszélt vele, s nyolcvan forintért adta oda neki az órát, mondván:

— Másnak kilencven, de uraságodnak nyolcvan, mert nagy bámulattal olvasom gyönyörű költeményeit.

A költőnek ez nagyon jól esett és kifizette a nyolcvan pengőt. Amikor azonban az órás a pénzt megkapta, kissé hidegebb hangon kezdett beszélni. A költő pedig faggatta:

— És meddig jár egyfolytában ez az óra?

— Egy napig.

— És hányszor kell felhuzni napjában?

— Egyszer.

— És mikor kell felhuzni?

Most már dühös volt az órás. Türelmetlenül mondta:

— Reggel!

— Hm, — szól a költő. — Este nem lehet?

Az órás végleg kiesik a flegmából:

— Nem.

— Miért?

— Mert akkor *uraságod részeg szokott lenni.*

A librettó.

Herczeg Ferenc, aki mostanában újra aktuális lett mint „szövegíró“, elmesélte, hogy miért ment el neki a kedve annak idején a librettó-irástól.

Az a beszélgetés vette el a kedvét, amit egy népszerű öreg zeneszerző-barátjával folytatott.

— Borzasztó, hogy minálunk nem lehet egy tisztességes operett-szöveget kapni! — panaszkodott neki a vén-komponista.

— Hogyan — csodálkozott *Herczeg* — hiszen ön már irt több operettet?!

— Igen. Kettőt irtam. De az egyik megbukott.

Képzelteri, milyen hülye volt az a szöveg, ha még az én muzsikám se tudta megmenteni!

— De a másiknak sikere volt!

— Igen. Sikere volt. De képzelteri, milyen fényes volt az én muzsikám, hogy még olyan hülye szöveget is meg tudott menteni!

A melódia.

Fehér Jenő zeneszerző fölkereste *Gábor* Andort és elragadtatva mondta:

— Uram, olvastam ma a versét, mondhatom gyönyörű! Épp azért jöttem, hogy engedélyt kérjek öntől a megzenésítésére.

Az író udvariasan válaszolta:

— Ah, ha ön alkalmasnak véli, nagyon szivesen!

— Mit alkalmasnak! Tíz esztendő óta nem írtak verset, amely ennyire megfelelő volna. Ah, mi csoda dalt lehet majd erre írni! . . . Csak egy kis szivességre kérem.

— No mi az?

— Írjon hozzá még egy strófát.

Gábor kedvetlenül vakarta meg az állát.

— Hm! Még egy strófát? De kérem, az ártani fog a költemény kerekdedségének . . . No de legyen! Megírom.

— És még egy kérésem volna. Legyen oly szí-

ves és írja át ezt a verset valami más témára. Lehetőleg boldogtalan szerelemre; tudja, az nagyon hatásos.

Gábor most már dühösen mondta:

— Talán mindjárt egy másik verset ehelyett?

— Nem, nem ezért a versért örök kár lenne. Maradjon meg ez, csak más tartalommal és egy strófával hosszabban . . . Ah, ez gyönyörű vers! Magasztos vers!

— De ha sem a tartalma nem jó, sem a nagysága, mi tetszik hát önnek benne?

— A ritmusa uram, a ritmusa! . . . Tudniillik nekem van már egy melódiám erre a ritmusra, csak még a vers hiányzik hozzá . . .

Az ötvenkoronás.

A legtöbb kártyás titkolni szereti a nyereségét. Ennek sok oka van. Egyik legfőbb oka az, hogy ha időnek előtte fölkel a kártyaasztaltól, ne mondhasák rá a partnerei, hogy megugrik a nyereséggel. Az se utolsó ok, hogy fél a megpumpolástól.

A legtöbb kártyás tehát ha nyer: *zsebre játszik*. A nyereséget lassanként, hogy a többiek észre ne vegyék, a tárcájába vagy a zebébe csusztatja. *Sülyeszt*, mint a hogy mondani szokták a pesti klubokban.

Budapest egyik leghíresebb „sülyesztő” kártya-

játékosa, egy ismertnevű művésznagyság, a ki azonfelül, hogy a maga művészmesterségét folytatja, egy üzleti vállalkozást is vezet.

Már nem mai gyerek és a mellett, hogy sokat és nagy összegekben kártyázik, roppant fukar ember. Neki is az a szokása, hogy kártyázás közben a nagyobb bankókat lassan eltünteti a belső zsebébe és időnkint „rögtön jövök!”-kiáltással visszavonul a klub — telefoniülkéjébe, hogy ott zavartalanul és titokban megszámlálja a nyereségét.

Az egyik ilyen visszavonulásnál a jókedvű *Incze* Sándor utánaalopózott és kileste, hogy mit csinál a magányos fiúkében. Az öreg ur nem telefonozott, hanem nagy fekete bőrtárcájában számolgatta, ujjai közt morzsolgatva a nyereségét. Sőt mormogott is a művelethez:

— Tíz . . . husz . . . harminc . . . nyolcvan . . . kilencven . . . száztíz . . . százharminc . . .

A mikor aztán mind a ketten visszatértek a kártyaasztalhoz és a játék tovább folyt, mintha mi sem történt volna, *Incze* Sándor egyszerre csak egy negyedóra múlva megszólalt:

— Hát nem csodálatos az én pechem? — mondotta dühösen és félszemmel erősen figyelte öreg partnerét. — Itt veszitem el a pénzemet, huszra lefagyok, két ászra letagyok, ha van harmincam: nem jó, eledenben amikor az imént kimentem telefonozni, hát *a tükében a földön találtam egy ötven koro-*

nást . . . Ezt itt ni! Hát nem érdekes, hogy hogyan froclirozza az embert a szerencse?

Az öreg partner előbb vérvörös lett, azután halotthalvány, izgett-mozgott a székén, kapkodott a zsebéhez, tapogatta a tárcáját, de szólni természetesen nem mert. Csak olyan szemekkel nézett Inczére, mint a kirabolt ember a tolvajra.

Ettől a pillanattól kezdve ideges és izgatott lett, elvesztette hidegvérét és félóra mulva elvesztette az összes pénzét is . . .

A másoló.

K. novellairó (husz esztendő előtt még nagyon népszerűek voltak szelid, házassággal végződő „beszélykéi“) megbizott egy fiatal jogászt, hogy másolja le a régi „Fővárosi Lapok“-ban megjelent tárcáit. Ki is alkudta vele, mennyit fizet egy-egy tárca lemásolásáért.

Ugy tervezte, hogy ezeket a régi tárcákat elhelyezi majd jó pénzért a napilapoknál. A mai újságolvasó generáció ugyanis rég elfelejtette már azokat.

A fiatal ember néhány hétig körmölt a muzeumi könyvtárban, aztán egész nyaláb novellát tett az író elé. Az író azon frissen szétküldte azokat az újságoknak, amelyek az író jó nevében bizva, olvasatlanul leközülték.

Másnap az író véletlenül belenézett egyik novellájába, amely egy napilap tárcarovatában jelent meg másodszer. Elhűt benne a vér. A saját neve alatt egy teljesen idegen novella állott. És még hozzá — Uram Istenem! — micsoda novella!

Dühösen hívatta magához a jogász-gyereket és ráförmedt:

— Hallja maga! Micsoda buta elbeszéléseket irt le maga az enyém helyett?

Az ifju óriás megborzolta haját és sértett önérettel pattant föl:

— Bocsánat, az a novella nem buta!

Ez önérzetes hang egyszerre világosságot gyújtott az író agyában és megdöbbenve kérdezte:

— Hallja maga! Talán csak nem a saját novelláit adta ide?

— Édes Istenem . . . hát mit csináljak? Nekem vannak jó novelláim és önnek van jó neve . . . Tehetek én arról, hogy *az én nevem alatt nem fogadják el az elbeszéléseimet?* . . .

A kivágóművész.

Szomaházy István egy társasággal üldögélt a siófoki strandon.

Amint ott üldögéltek, beszélgettek és dideregtek, elébük állott egy művészhajzatu ifju és felajánlotta szolgálatait, mondván, hogy ő árnyékképkivágó. Tiz

perc alatt bárkinek jól sikerült portréját kivágja ollóval fekete papirosból. Az egész csak két korona.

A hölgyek rögtön kaptak az ajánlaton és megkérték Szomaházyt, hogy „üljön“ a kivágó-művésznék és a fehér papírra ragasztott fekete képét ajándékozza nekik, persze aláírással, hogy emléküik legyen a kiváló irótól.

Az író készséggel teljesített a hölgyek kérelmét. Ugy helyezkedett el a padon, hogy a profilját jól lehessen látni, a művész pedig elővett egy darab fekete papírt és egy kis ollót.

Mielőtt hozzákezdett volna, a mozdulatlan Szomaházy megjegyezte:

— Végre most az egyszer *én* mondhatom a fotografusnak: *vágjon* barátságos arcot!

✓ Kabátkaland.

Kosztolányi Dezső mesélte:

Egy Andrássy-uti kávéházba betért a fiatal költőnemzetség egyik legbuzgóbb tagja.

Barátai már ott várják egy asztal körül. A ruhatáros nyomban odarohan az ujonnan érkezethez és le akarja segíteni a kabátot.

— Mit akar? — kérdi mogorván a költő.

— A ruhatárba vinni a kabátot.

— Ezt nem! — felelte az ifju. — Ezt nem! Nem bizom magukra a kabátot. Nézze meg, tele van a

zsebe értékes kézirattal. Csak hagyja itt. Majd egy székre teszem magam mellé.

A ruhatáros megnyugszik, elmegy; a költő leveti kabátját, a székre teszi, leül és megmagyarázza a fiuknak, hogy egy kötetre való vers van a zsebekben . . .

Es alig mulik el negyedóra, egy szakavatott kabáttolvaj ellopta a kabátot. Amikor a költő rémülettel veszi észre a hiányt, a tolvaj már árkon, bokron, zálogházon túl van.

A vigasztalhatlan ifju sápadtan és orditva vonja felelősségre a kávést, aki hidegvérrel hivatkozik a ruhatárra és sajnálattal utasítja vissza a felelősséget . . . Azért megkérdi:

— De hát hogyan lehetséges, hogy az urak nem vették észre a tolvajt . . .

A javithatatlan Karinthy megjegyzi:

— Nem is volt itt tolvaj. Az a kabát magától ment el . . .

— Hogyan? . . .

— Vitték a *verslábak*.

A legrosszabb.

Több újságíró került együvé olyan társaságban, ahol az újságírók a hölgyeknek az újságcsinálás apró titkait és érdekes részleteit mondták el. A hölgyek végighallgatták az újságíró-élet örömeit és bajait, s az egyik főként azon csudálkozott, hogy a szerkesz-

tőnek végig kell olvasni az ujságot, mielőtt még ki-nyomtatják.

— Az ujság — mondta a hölgy — úgy van csi-nálva, hogy mindenki csak az őt érdeklő részt ol-vasssa el belőle. Nem hiszem, hogy volna ember a szerkesztőn kívül, aki az egész ujságot végigolvasná az első betűtől az utolsóig.

Egy másik hölgy a jelenlevő *Liptai* Imréhez for-dul, s így szól:

— Nohát, szerkesztő ur, borzasztó feladat lehet az, végigolvasni mindent, amit az ujságba belenyom-tatnak!

— Az semmi — mondja *Liptai* — de még azt is végig kell olvasni, amit *nem nyomtatnak bele az ujságba!* Ez a keserves!

A jó háziasszony. ✓

Nagy estély, házibál után következő vasárna-pon reconnaissance-vizitre gyűlnek a déli órában a vendégek. Nagyrangú biró családjánál ilyen hála-viziten történt az alábbi kis lélektani vita.

Adorján Andor és *Szép* Ernő a szalonban ödön-gött és nézte a berendezést, még pedig nagy figye-lemmel, mert az estély előtt egyik sem volt járatos a családhoz.

— Jó háziasszony-e a méltóságos asszony? — kérdi hirtelen *Szép* Ernő *Adorjántól*

— Miért kérdezed?

— Mert egy megfigyelést tettem — mondja büszkén Szép.

— Ugyan mit?

— Azt, hogy rossz háziasszony. És tudod mi-
ből látom?

— Miből?

— Abból, hogy a szalonban az összes képek fer-
dén függenek. Az igazi jó háziasszony vigyáz arra,
hogy a képei függőleges állapotban gyönyörködtes-
sék a nézőt.

A világjáró Adorján lenéző mosolylyal felel:

— Látszik, hogy jó író vagy, de nőtlen ember.

— Ugyan!

— Mert a méltóságos asszony jó háziasszony.
Még pedig éppen azért, mivel a képei ferdén füg-
genek.

— Ugyan!?

— Ez tudniillik azt mutatja, hogy *a szobalány
mindennap leporolja a képeket.* . .

A mentő ötlet.

Szomory Emilt, a vig *Sorrryt* már régóta erőnek erejével meg akarják házasítani a jó barátai, különösen a rokonai. De hát ő — a feltétlen szabadság rajongója — minden erejével tiltakozik minden ilyen-fajta kísérlet és kísértés ellen.

Legutóbb egy házasságközvetítőt küldtek a nyakára, aki egy „igazán jó pártit“ ajánlott az írónak. Szép leány, okos leány, jó család, gazdag család, nagy hozomány.

Szomory, aki személyesen is ismerte a neki ajánlott menyasszonyt, kézzel-lábbal tiltakozott.

— De hát az istenért — fakadt ki a házasságközvetítő — most csak nincs oka visszautasítani ezt a szerencsés, kitünő pártit. Hát mi fogása van a dolog ellen?

Az író habozott, gondolkozott egy pillanatig, aztán diadalmasan kivágta:

— Annak a kisasszonynak vörös a haja! Én pedig nem akarom, hogy körülöttem majdan vöröshaju kis zsidógyerekek ugrándozzanak . . .

A házasságközvetítő arca felderült:

— Uram, ha csak ez a baj, akkor rendben van a dolgunk! Bizalmasan megsughatom önnek, hogy a kisasszony vörös haja — festett haj.

Az író meghökkent, de hamar feltalálta magát:

— Jó, jó! — kiáltotta. — Ezt én tudom. De honnan fogják ezt tudni a — *gyerekek?!*

A kávé. ✓

Szenes Bélát, a Szamár szerkesztőjét meghívták valahová uzsonnára. A háziasszony tüntetni akart a jó gazdasszonyságával s miután soha életében nem főzött kávé, hozatott — a kávéházból.

A kávé rettenetesen rossz volt. Minden volt benne, éppen csak kávé nem. Az író hozzá volt szokva a kávéházi kávéhoz, de ez tultett valamenynyin a kávénélküliségében.

A háziasszony csöndesen megjegyezte:

— Én főztem . . .

Mély cesd.

Öt perc múlva megszólal a házigazda, Szenes felé fordulva:

— Nos, milyen a kávé?

Szenes csöndesen felelte:

— Én sohasem szoktam a távollévőkről véleményt mondani . . .

✓ A helyi intelligencia.

Egy szép felvidéki mezővároskában *Kosztolányi Dezső* meglátogatta valami nyaraló ió barátiát

Amikor már két napig ott mulatott és betelt a vidék természeti szépségeivel és a barátja észrevette, hogy az enyhe unalom árnya jelenik meg az arcán, egy propozíciót tett neki:

— Tudod mit, pajtás. gyere el velem a sörödébe, bemutatlak a helyi intelligenciának. Eldiskurálunk, sörözünk, aztán délután esetleg kártyázhatunk. Jó?

— Nem, nem barátom — tiltakozott *Kosztolányi* — ne vedd rossz néven, de én senkivel sem akarok megismerkedni.

— Hát legalább gyere el a vendéglőbe — kérlelte a barátja — leülünk egy külön asztalhoz és ha tetszenek neked a fiuk, hát majd aztán összebarátkozunk. Nézd meg őket.

Igy is történt. Délelőtt tizenegy órakor elmentek a nagyvendéglőbe, ahová egy hosszú asztalhoz egymásután érkezett a helyi intelligencia. A patikáros, az állatorvos, egy ügyvéd, a bérlő, a járásbíró és a többiek. Kivétel nélkül mindegyik egy korsó sört rendelt és savanyu tüdőt.

— Egy korsó, egy pájsli! — mondta egyik a másik után a pincérnek.

Amikor a helyi intelligencia egyik képviselője — vagy a járásbíró, vagy az állatorvos — elé odatették a sört és az ételt, az dühösen utánaordított a pincérnek:

— Az istenit magának, micsoda éles kést rak mag ide nekem! Azonnal adjon egy mást, *hiszen ezzel megvágom a számat!*

Kosztolányi odasugta a barátjának.

— Köszönöm, barátom. Menjünk haza. Jobb, ha nem ismérkedem meg a helyi intelligenciával!

✓ Guthiádák.

Guthi Soma a mindig jókedvű humorista — szolid pikétezés közben leejtett egy koronát. A kis ezüst pénz odagurult az asztal alá és Gutius magához intette az Otthon-kör egyik pincérét:

- Jöjjön csak! Akar egy koronát keresni?
 — Már hogyné akarnék, 'cságos uram!
 — Akkor hát csak keresse. Ott van az asztal
 alatt és ha megtalálta, — adja vissza.

*

A Newyork-hávéház legnépszerűbb délutáni vendége *Guthi Soma* és *Fényes Samu*, a két szinműíró és ügyvéd.

Guthi és Fényes évek óta együtt, egy asztalnál isszák a kávéházban feketéjüket és baráti viszonyukat csöppet sem alterálja a kölcsönös évődés, melyet napról-napra folytatnak egymással.

Guthi folyton az álszakállu drámairónak nevezi Fényest, akinek tudvalevőleg tekintélyes szakálla van.

Egyszer Fényes odalép az asztalhoz és el akarja mesélni egy érdekes jogi ügyét.

Guthi rövid kézmozdulattal félbeszakítja szavait és szigorú hangon szól:

— Elég! Ha velem beszélni akarsz, hát vedd le . . . a szakálladat!

*

Az Otthonban megjelent egy öregedő író, akinek novellái szoktak megjelenni napilapokban, olyan novellái, melyeket senki sem olvas.

Guthi nagy örömmel siet elébe és hangosan szól neki:

— Jó, hogy jön! nagyon fontos üzleti ügyem volna önnel.

A megszólított kíváncsian nézett Guthira.

— Miféle üzlet?

— Nekem van egy találmányom, melyet szabadalmaztatni fogok. Minthogy szükségem van önre, be akarom venni cégtársnak.

Az író izgatott kezdett lenni, Guthi folytatta:

— Találmányom fölöslegessé teszi az aethert...

— Az aethert?

— Igen, az aethert. Hisz tudja, hogy operációknál aetherrel altatják el a beteget.

— Nos és mi az ön találmánya?

— A pótaether, — felelte Guthi, — az ön novelája, melyet a betegnek felolvasnak és attól elalszik.

✓ Guthi Soma tudvalevőleg kopasz ember.

Egy szép napon nagy meglepetés érte barátait, akiknek társaságában szokta délutáni feketéjét meginni. A haja, mintha megnőtt volna.

Megkérdezték tőle, mi ennek a csodának a titka.

Guthi kivett a zsebéből egy kis flaskót, melyből fényes sötét folyadék csillogott ki.

— Ennek az orvosságnak köszönhetem. Egy bécsi ismerősöm ajánlotta s megnevezte a bécsi céget, melynél megrendelhetem. Meg is rendeltem. Az első flaskónak semmi hatása nem volt, a második-

nak sem, még kevésbé a harmadiknak, negyediknek egész a hetedikig. A hetedik használt.

Mindenki bámulatát fejezte ki.

— És hogyan? Egyszerre megnőtt?

— Igen; egyszerre. Mert a cég minden hetedik megrendelés után egy parókát küld a vevőnek. Ez az! . . .

S ezzel udvariasan megemelte a parókát.

*

X. álhirlapírót a legtöbb banknál kitűnően ismerik.

Az ismeretség révén annyira megszedte magát, hogy egy közeli telepen villát építtetett magának.

Amikor elkészült, az álhirlapíró bement a Newyorkba és ismerőseinek boldogan mesélte:

— Kész az új villám!

Aztán sorra kérdezett mindenkit, milyen nevet adjon a kis háznak.

— A villa homlokzatára aranybetűkkel szeretném ráírni — mondta.

— Tudja mit? — szólt oda Guthi. — Én egy nagyot jó nevet tudnék.

— Na?

— *Zsarolta-lak.*

*

Guthi Somához a kávéházban odaül egy nagyon kövér kereskedő.

Szót sem szól, csak ül és mereven nézi *Guthit*, aki alig ismervén az illetőt, nem tudja megmagyarázni magának, minek köszönheti a szerencsét.

Gondolia magában, majd egy régi viccel elkergeti az asztaltól. Így szól hozzá:

— Nem szeretnék a maga bőrében lenni.

— Miért? — kérdi a kövér.

— Mert lötyögnék.

A kövér erre szó nélkül felkel, mereven meghajol és így szól:

— Köszönöm.

A meglepetés sora *Guthin* van.

— Miért köszöni meg, uram? — kérdi.

— Mert nyertem öt szivart.

— ? ?

— Fogadtam ugyanis egy barátommal, hogy ha ideülök az asztalhoz, ön kiviccel engem. A fogadást megnyertem.

*

Dr. *Guthi* Soma lóverseny után belépett az Otthon-Körbe. Néhányan körülfogták és megkérdezték tőle, mi történt a versenyen.

— Óriási szerencsém volt! — mondta *Guthi*.

Mindenki kíváncsi volt szerencséjére, annál is inkább, mert a kitünő bohózatíró a versenytéren egyike a legnechesebb játékosoknak.

— Képzeljétek; száz koronával mentem ki a

versenyre. Az első futamnál husz koronát tettem a hetes számu lóra; vesztettem. Jött a második futam; megint husz koronát tettem; ezt is elvesztettem. A harmadik futamnál a lovam helyezetlenül futott be; a negyediket is elvesztettem. Most még maradt husz koronám. Ebből tiz koronát tettem a kettes lóra; elveszett; a hatodik futamnál elvesztettem az utolsó tiz koronát.

A hallgatóság nem érti a dolgot.

— Hol az óriási szerencse? — kérdik.

— Találtam a földön egy négylevelü lóherét.

Guthi Soma ugyis mint kopasz ember, ugyis mint lapszerkesztő, levelet kapott, melynek írója tanácsot kér tőle a kopaszság ellen. Hogy ajánljon neki valamit.

Guthi erre hétfői ujságjában a következőket üzente neki:

„Figyelmébe ajánliuk a *Medizinische Blätter* egyik érdekes cikkét, mely azt fejtegeti, hogy a kopaszság ellen legiobb a *tejkura*. A cikkirő számos példával bizonyítja, hogy vannak csecsemők, akik egész kopaszon jönnek a világra és az anyatejtől néhány hónapi szorgalmas és lelkiismeretes használat után megjön a hajuk.“

Egy vidéki barátja megbizta *Guthi* Somát, hogy keressen neki valami szép és olcsó, kis lakást a fő-

városban. A jeles bohózatíró tehát nekivágott ennek az unalmas munkának és eljutott az Erzsébet-körútra, ahol talált is egy csinos harmademeleti lakást.

— Hogy ez a lakás?

— Hétszáz forint.

Olcsó volt, szép volt.

— Kiveszem — mondta Guthi — még pedig azonnal le is teszem a foglalót. Mennyi kell?

— Hetven forint.

A zsebébe nyul, elő akarja venni a pénzt, amikor egyszerre csak észreveszi, hogy a lakásban most lakó uriember kétségbeesetten integet a házmester háta mögött. A falakra mutat, az ágyra mutat, és a száját úgy csücsöríti, mint aki ezt mondja:

— *Po . . . pol . . . pol . . .*

Guthi rögtön tisztában volt a helyzettel, értette, hogy a lakás polóskás. De egy humoristához illő módon oldotta meg a helyzetet. Mielőtt a pénzt átadta volna a házmesternek, az ablakhoz ment. Kínézett. Meglepetést színlelt:

— Házmester! — kiáltotta rémülten — micsoda épület az ott szemközt?

— Az, kérem? A szabadalmi hivatal.

Guthi zsebredugja a pénzt:

— Mit — mondja dühösen — a szabadalmi hivatal? És maguk azt akarják, hogy én a szabadalmi hivattal szemben lakjam? Maguk ki mernek adni egy lakást, amelynek ablakai a szabadalmi hivatalra

néznek? Micsoda vakmerőség ez? Nem veszem ki a lakást! Alászolgája! . . .

És elrohant.

*

Nagy társaság rándult ki a környékre, azzal az előre megfontolt szándékkal, hogy hosszas gyaloglással kifárasztja magát, aztán leül uzsonnázni egy ugynevezett kis korcsmában, ahol jó és olcsó az eledel.

Kifáradnak, le is ülnek, vaját rendelnek. Közük van *Guthi* Soma, aki gyanakvó szemmel néz a vajra.

— Mit nézel? — kérdik tőle.

Felelet helyett *Guthi* a vajba nyul és egy hosszú hajszálat huz ki belőle.

— Pincér! — hangzik kórusban — vigye vissza a vaját.

Más vaj érkezik. Most már minden szem kutatólag fordul a vaj felé, de a *Guthi* szeme a legjobb, mert megint csak ő az, aki az új vajban új hajszálat fedez fel. Odahívják a pincért.

— Küldje a korcsmárost!

Jön a korcsmáros.

— Kérem — förmed rá *Guthi* — én nem bánom, ha minden vaj tele van hajszálakkal, de akkor mondják meg az embernek, hogy itt kifejezetten *kopasz vaját kell kérni* . . .

*

Ezt is Guthi mesélte „a pontos emberről“.

Egyik budapesti nagykereskedő nyári szezonra egy egészen kezdő ifjut alkalmazott vidéki utazónak és a szerződés megkötésekor a következő épületes és atyai szónoklatot intézte a meghatott ifjuhoz:

— Nézze, barátocskám, én adok magának hatvan forint havi fizetést. Ez nem sok, de kezdő embernek elég. Mert adok magának ezenkívül egy vasuti bérletjegyet és — ami a legfőbb — külön öt forint napidiját. Ez már sok! Ebből már csinos összeget meg is takaríthat. Mért, mert azért, hogy magának, mint fiatal, kezdő embernek a legolcsóbb, legszerényebb hotelben kell megszállnia. Maga, mint szerény ifju, olcsó kávémérésben szerényen megreggelizhet, kis vendéglőben nagyon olcsón ebédelhet, vacsorára pedig mindennap vesz magának debrecenit. Semmi költségesebbet, csak debrecenit. Meglátja, ember lesz magából! Indulhat is. Még egyet. Azt talán mondanom sem kell, hogy minden utasításom legpontosabb betartását föltétlenül megkövetelem!

— Igenis! — mondá az ifju és utnak indult.

Tíz napig pontosan, szó szerint betartott minden utasítást, a tizenegyedik napon azonban a nagykereskedő a következő sürgönyt kapta:

Pentelén vagyok, debreceni egész városban nem kapható, kérek sürgönyválaszt, mit cselekedjek.

Az óvatos nyaraló.

A budakeszi omnibuszon döcögnek kifelé a nyaralók. Közbiztonságról folyik a beszéd és mindenki előadja, milyen óvóintézkedéseket tett. Egy ur elővesz valami pisztolyt.

— Ezt — mondja — mindig magamnál hordom, ha így omnibuszon megyek ki. Erdőn megyünk keresztül, nem lehessen tudni . . . Megtámadhatják az omnibuszt. Amerikában sokkal külön dolgok is történnek.

A szomszédja *Krudy Gyula* megnézi a kis pisztolyt:

— Ezzel akar védekezni?

— Ezzel.

— De hiszen ez játék! Ez öt lépésre se visz.

— Pardon, — mondja a másik, — van nekem otthoz egy gyönyörű, tizenháromlövetű Browning-pisztolyom is.

— Otthon? Hát mi az ördögnek tartja otthon?

— Na hallja, — szól ez a világ legtermészetesebb hangján, — esetleges támadás esetén csak nem vétetem el magamtól azt a drága pisztolyt!

Ha csak ez kell . . .

Szini Gyulának, a kiváló írónak van két kis ikergyermeke, virgonc, okos fiuk, úgy hasonlítanak

egymásra, mint egyik arany karikagyűrű a másikra s noha csak négy esztendősek, olyan svádájuk, mint más gyerekek hét-nyolc éves korukban.

. . . . Ebéd után beállit az egyik kis fiu az íróhoz és komoly, szinte aggódó arccal mondja:

— Papa, te mindig hajnalban jársz haza, folyton dolgozol, alig eszel, egyre soványodsz, olyan vagy már, mint az árnyék, ha így folytatod, nem-sokára meghalsz!

Az író egy pillanatra elképedt, de azután mosolyogva válaszolta:

— Hát, ha én meghalok, fiacskám, akkor tied lesz az a szép képeslevelezőlap-album, amelyet anynyira szeretnél. Jó lesz?

A gyerek elgondolkozott és egy pillanatnyi habozás után kijelentette:

— Hát akkor csak halj meg bátran, papa! . . .

Az önérzetes rovatvezető.

Egy szerkesztőségbe, mely nagy gondosságáról, ambíciójáról és lelkiismeretességéről ismeretes, bevitt egy ifju író egy tárcát. A tárcza szép volt, s mivel az ifju író honorárium dolgában nem volt nagyon követelő, a szerkesztő elfogadottnak jelentette ki a művet.

Mikor aztán a tárcza a nyomdába s onnan kefelevonat alakjában újra a szerkesztőségbe került, a

szerkesztőség néhány tagja olvasgatni kezdte. Egyszerre csak felharsan egy felháborodott hang:

— Ezt nem tűröm!

A napi hírek rovatának vezetője volt, a derék *Londesz Elek*.

— Mit nem tűrsz? — kérdezték tőle.

A rovatvezető dühösen mutatta a tárcát:

— Ide nézzetek! — kiáltotta. — A tárca így kezdődik: „Fel sem tűnt a napi hírek szürkességében az az egyszerű eljegyzési hír, melynek szomorú történetét...” stb.

— Nos? — mondták.

— Nem tűröm, — szolt a rovatvezető — hogy az ifju génuszok így lesajnálják a rovatomat! A mi lapunk napi hírei nem szürkek, hanem élénkek, tarkák!

És a tárca másnap megjelent, de így:

„Fel sem tűnt a napi hírek *élénk tarkaságában* az az egyszerű...” stb.

Csalás . . .

Kosztolányi Dezső hároméves fia születése napjára fényes ezüstforintosokat kap a papájától, még pedig öt darabot.

Egy ideig játszik a pénzekkel, azután az egyiket hirtelen elhatározással a szájába dugja.

Az apja rákiált:

— Nem szabad a pénzt a szádba venni!

A kis fiu ijedten rejti a tenyerébe a pénzt, de néhány perc múlva ismét előveszi, gyanakodva vizsgálja és a körmével kapargálja. Egyszerre felháborodva kiált fel:

— Nézd csak, apuka! *Ez nem igazi, ez hamis pénz! Nem jön ki belőle a csokoládé!*

A rossz novella.

Egy kis erdélyi városka egyetlen helyi lapjának szerkesztőségébe beállított a környék leggazdagabb földbirtokosának a fia és átnyújtotta a szerkesztőnek saját szerzeményü novelláját, hogy közölje azt a lapban tárcának.

A novella érzékeny szerelmi történet volt és nagyon rossz, sőt helyesírási hibák is sűrűn tarkították. A szerkesztő azonban mégis átolvasta és udvariasan kijelentette, hogy nagyon sajnálja, de nem közölheti.

A gazdag földbirtokos fiának nagy érdeke lehetett, hogy a rossz rovella megjelenjék, mert a szerkesztő visszautasító szavaira meglepő ajánlattal állott elő:

— Még ha száz koronát fizetek érte, akkor se közölheti? — kérdezte.

A szerkesztő egy pillanatig gondolkozott. Elvégre az üzlet nem volt megvetendő. Bele is ment.

— Rendben van. Ha száz koronát fizet az ur a közlésért, úgy átjavítom a tárcát, hogy közölhető lesz.

A vagyonos székely ifju leszámolt öt darab huszkoronást. De volt még egy kívánsága:

— Szeretném, — kérte — ha a tárca címe alá, amint a „Pesti Napló“-ban szokott lenni, odanyomatná: „*utánnnyomás tilos*“. Ez érdekesebbé tenné a tárcámat, ez olyan pesties volna . . .

— Meglesz! — igérte a szerkesztő.

Vasárnap, a legközelebbi számban, megjelent a tárca. Csakhogy a szerkesztő egy kis tréfát engedett meg magának. A szerző kívánságának egy kis változással tett eleget. A tárca ugyanis így kezdődött:

„A gróf szerelme. Irta: G. S. — *Utánnnyomás nem díjaztatik.*“

Ünnepi kérdés.

Szomaházy István egyszer a lapja ünnepi számának élénkitésére körkérdéssel fordult a budapesti színházigazgatókhoz. Pikáns kérdéssel lepte meg őket, azt óhajtván megtudni, hogy mit gondolnak: van-e szükség Budapesten még egy új színházra?

Faludi Miklós, a Vigszinház igazgatója, röviden válaszolt a kérdésre. Ezt írta Szomaháznak:

— Tisztelt barátom! Kérdésedre készséggel adok érdemleges választ, de te előbb válaszolsz nekem erre a kérdésre: Van-e szükség Budapesten még egy új hétfői lapra?“

A legjobb hely.

Soha ebben az országban annyi verses könyv nem jelent meg, mint a Nyugat-isták föllendülése idején. Jóformán mindenki költő lett, még az az egész fiatal ur is, akiről itt szó van és aki egy pesti nagykereskedő leányának udvarolt.

Egyik párbeszédüket mondjuk el itt:

— Megkapta a leveletem? — kérdi suttogva az ifju.

— Meg.

— Elégette?

— Nem, eltettem.

— Az istenért! Szülei még megtalálják valahol.

— Ne féljen! Olyan helyen van, ahol senki sem keresi.

— Milyen helyen?

— *A maga verseskötetében.*

A külmunkatárs.

Egy kisebb alföldi városban új lap indult meg.

A városka egyik fiatal fiskálisa, akit felkértek arra, hogy dolgozataival támogassa a lapot, nagy cikket küldött be a szerkesztőségbe.

Munkáját „Hafi Zetnekir“ álnévvel jelezte.

A lap azonban nem közölte a cikket. Ellenben szerkesztői üzenetet küldött neki. Ezt:

„*Hafi Zetnekir*“ cikkét azért nem közöltük, mert írói álneve lapunk elveivel nem fér össze. Változtassa meg „Hafi Zetirhat“-ra.

A finn toaszt.

Budapesten járt egyszer a híres finn festő: *Axel Gallen* és a *Fészek*-klub vacsorát rendezett tiszteletére.

A banket során fölmerült az eszme, hogy jó volna, ha valaki a finn vendéget néhány szóval hazája nyelvén üdvözlőné.

— Tud-e valaki a társaságban finn nyelven? — kérdezte a banket rendezője, de maga se remélte, hogy akad a finn-nyelvű tószra vállalkozó.

Nagy meglepetésére a klub egyik tagja *Gergely István* kollegánk jelentkezett:

— Én felköszöntöm a mestert finn nyelven. Erre az alkalomra betanultam egy finn pohárköszöntőt.

Örvendezve fogadták ezt a kijelentést és két perc múlva vidám kollegánk, pezsgős pohárral és egy kemény kartonlappal a kezében elkezdte a finn-nyelvű tósztot, amely nem volt egyéb, mint a lakomára szóló magyar meghívó szövege, csakhogy — *visszafelé olvasva!*

A bankett magyar résztvevői ámulva hallgatták a folyékony „finn“ beszédet, maga az ünnepelt Axel Gallen pedig egyre hajlongott a tósztozó ur felé, mert ő maga azt hitte, hogy a szónok — *magyar nyelven beszél* és köszönti őt.

. . . A turpisság csak akkor sült ki, amikor ravasz kollegánkkal személyesen is meg akart ismerkedni a finn művész. A személyes érintkezés és komoly finn-nyelvű társalgás elől tudniillik amaz sietve elmenekült.

A szolid író. ✓

Egy fiatal írónk *Csáth Géza*, aki nagyon büszke arra, hogy a legkifogástalanabb európai életet éli és rajongó hive a zsentlmén-formáknak, egy este rossz társaságba került. A bohém kollégák magukkal csal-
ták és vigan pezsgöztek egy kávéházban.

A zsentlmén író késő éjszaka az órájához kapott és ijedten mondta:

— Tyűh, de késő van már! No én megyek haza. Még sohasem maradtam el hazulról ilyen sokáig!

— Eh, maradj, már nem érdemes ugyse hazamenni. Majd reggel elmegyünk a gőzfürdőbe és ott kialusszuk magunkat!

Ebben ő is megnyugodott és reggel vigan bandukolt a gőzfürdő felé a többivel együtt. De mikor a kapuban a békés polgárokkal találkozott, akik jól kialudva, rendezett ruhákban mentek a fürdőbe, egyszerre visszahökkenet.

— Fiuk, én szégyellek bemenni! Fúj, be utá-lom magamat! Olyan lompos vagyok, mint egy megrögzött korhely.

— Ugyan ne bolondozz, hozzá vannak itt már szokva az ilyen alakokhoz.

— Nem, nem! A szemem kisülne, ha így látná-nak a szolgálak. Fúj!

Elszaladt, de az utcasarkon megállott. Mégis csak nagyon szeretett volna megfürödni. Ekkor fényes ötlete támadt.

Egy boltban vásárolt Csáth egy kis kézi utazó-táskát, beült egy konflisba, azután odahajtatott a fürdő elé. Előkelő álmo ssággal ment a pénztárhoz és így szólott a pénztáros hölgyhöz:

— Kérek egy fürdőjegyet . . . Egész éjszaka utaztam, tele vagyok korommal!

Ki melyiket . . .

Két idősebb magyar író találkozik egymással. Mind a kettő ismert, tisztelt nevet vivott ki magának a magyar irodalomban és mind a kettő nagy sikereket aratott már a színpadon is.

De a színpadi sikereik nem voltak egyformák. Az egyik sok pénzt is keresett a szindarabjával, a másiknak azonban mindig meg kellett elégednie az ugynevezett erkölcsi sikerrel, a premier-tapsokkal, meg a sajtó elismerő kritikáival.

Beszélgetnek a Hauptmann új darabjáról, meg-egyeznek abban, hogy szép, értékes darab, de nem kecsegtet nagy színpadi sikerrel.

— Szeretnéd, ha te irtad volna ezt a darabot?
— kérdezi tréfásan az erkölcsi sikerekben gazdag író a sok pénzt kereső szerzőtől.

— Ezt nem.

— Hát a világirodalomnak melyik darabját szeretted volna leginkább megírni.

— Én? *A vadkacsát* Ibsentől . . . Hát te melyiket?

— Én? *A vig özvegyet* Lehártól . . .

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT
530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607

PHYSICS 301
LECTURE NOTES
BY
[Name]

PHYSICS 301
LECTURE NOTES
BY
[Name]

PHYSICS 301
LECTURE NOTES
BY
[Name]

PHYSICS 301
LECTURE NOTES
BY
[Name]

PHYSICS 301
LECTURE NOTES
BY
[Name]

Vidám Könyvtár

— Uj sorozat. —

A jóízű humornak, a vidámságnak és ötletességnek mindig frissen és dusan buggyanó forrása a Vidám Könyvtár.

Uj sorozata különösen pompás füzetekkel kedveskedik olvasói nagy táborának. Az uj füzetek anyagát a legkiválóbb magyar humoristák írják.

Uj füzetek:

- 31—32. sz. **Csak semmi háború!**
Irták: *Bródy Miksa, Karinthy Frigyes, Tábori Kornél.*
- 33—34. sz. **Fantasztkus történetek.**
Irtá: *SIPULUSZ. [Rákosi Viktor.]*
- 35—36. sz. **Kabaré.**
Bródy Miksa, Gábor Andor, Harsányi Zsolt, Karinthy Frigyes, Lakatos László, Szép Ernő legjobb vidám kabarétréfái.
- 37—38. sz. **Anekdoták.**
Irtá: *Mikszáth Kálmán.*
- 39—40. sz. **Kis tréfák.**
Irták: *Bródy Miksa, Szomaházy István, Tábori Kornél*
- 41—42. sz. **Írói intimitások.**
Irták: *Karinthy Frigyes, Szini Oyula, Tábori Kornél.*
- 43—44. sz. **Derüs históriák.**
Irtá: *SIPULUSZ [Rákosi Viktor].*
- 45—46. sz. **Vig játék. Uj kis anthologia.**
Harsányi, Karinthy, Komor, Lakatos, Liptai, Molnár kis szindarabjai.

$\frac{41}{42}$ szám

Vidám Könyvtár

Ara
K 2.-

Szerkeszti:
Tábori Kornél

Szerkesztőség:
VIII., József-u. 16-18.

Kis tréfák

Jótták

Bródy Miksa
Szomaházy István
Tábori Kornél

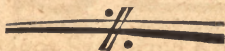
OSZK

L. eleg m
739. 16
eleg

KIS TRÉFÁK

Irták

BRÓDY MIKSA
SZOMAHÁZY ISTVÁN
TÁBORI KORNÉL

Kiadja a „VIDÁM KÖNYVTÁR“ kiadóhivatala
Budapest.

OSZK

R
1965

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
Növedéknapló
1951 év B. 1043 sz.

Révai-Nyomda Budapest, Ügynök-utca 8.

EGY LETÜNT KORSZAK HUMORA.

A kaméleon.

Képviselők és újságírók beszéltek *Apponyiról* az elpusztult t. Ház folyosóján.

— Mért kellett Apponyinak megbukni? — vette föl a kérdést egy képviselő.

Ötletes választ kapott erre egy újságírótól, a „kis *Herczeg*“-től, aki ezeket mondta:

— Mark Twain ismert kaméleon-meséje erre a válasz. Ebben elmondja a nagy amerikai humorista, hogy volt egy kaméleonja, melynek persze az volt a tulajdonsága, hogy bőre olyan színt vett fel, amilyen színe volt a tárgynak, melyre fektették. Ha kék asztalra helyezték, egyszerre kék színüvé vált a bőre, ha piros volt az asztal, a kaméleon is piros lett. Egy ízben a kegyetlen Mark Twain gonosz kísérletet tett kaméleonjával. Egy papirosra fektette, mely félig piros, félig kék volt. A kaméleon rettenetes zavarba került. Nem tudta, milyen színt válasszon. Kéket-e, vagy pirosat. Addig tanakodott, vergődött, kinlódott, míg a rettenetes lelkiharc megőrjítette. Végül megpukkadt.

— Ez a Mark Twain-mese — fejezte be szavait az újságíró. — A talantumosan sokoldalú Apponyi is a kaméleon mintájára változtatta színeit. Volt ó-konzervatív, új-konzervatív, liberális, hatvanhetes, negyvennyolcas. Amikor azonban miniszter lett, két-szinű papirosra fektették, negyvennyolcasra és hatvanhetesre. Ebbe belepu... azaz belebukott.

A jó fogás.

Volt egyszer egy ember, — ma már híres író — aki mintaképe volt az ügyes adósoknak. Komoly antikapitalisztikus alapon állt és gyönyörteljes passzióval csinálta az adósságát. Ezen az emberen ki nem foghatott a legravaszabb szabó sem. A hitelezőt ezer lépésről megérezte és — eltűnt. Visszavonhatatlanul. Nem lehetett ráakadni, lehetetlenség volt kikutatni, képtelenség volt kilesni.

A szegény embert azonban végre is kissé megviselte ez a hajsza. El volt szánva mindenre: neki-busult és szomoru éjszakáin sirva, zokogva irt egy — bohózatot. A darabot elfogadták a Fővárosi Nyári Színházban. *Sebestyén* Géza igazgató a szerepeket kiosztotta és elérkezett a bemutató napja is.

A hitelezők persze megtudták, mi készül és felszólították doyenjüket, egy tisztességben megöszült fehérműkereskedőt, hogy:

— Most vagy soha!

Az ősz hitelező pedig azt mondta:

— Testvéreim! Magyarok! Én megfogom ezt az embert!

— Jó fogás lesz! Jó fogás lesz! — zugta a hitelezők kara.

Mint mondani szokták, a premier „forró este” volt. A közönség örjögött. Az első sorban egy ősz uriember ült és amikor a függöny legördült, ő kezdte először tombolva ordítani:

— Szerző! Szerző!

A kezében papírlapot lobogtatott. Ő volt a hitelezők elnöke, az öreg fehérmeműs.

— Szerző! Szerző! — bömgölte és úgy tapsolt, mintha csak ez estére engedték volna ki a kékgolyó-utcai intézetből.

És a Szerző megjelent a lámpák előtt. Meghajolt és nyomban meglátta hitelezőjét, aki szabályosan kiállított számlát lobogtatva, rikoltozta:

— Szerző! Szerző!

Sikerült. A legsötétebb hitelezőt is megfogták. Kitapsolták.

Az idézet-mánia.

Pesti orvosi körökben jól ismerik azt a fiatal, egyébként képzett és keresett doktort, akinek van egy rettenetes tulajdonsága: mindig és mindenkor citál.

Nyakrafőre idéz, klasszikusokból és modernekből, magyarul, németül, franciául, latinul és görögül. És ami legborzasztóbb: viccesen idéz, mindig az adott helyzetre vonatkozóan elferdíti a citátumokat.

A legfurcsább esetét egyik kollégája — mint mondta: elrettentő például — így örökitette meg:

A citáló mániában szenvedő orvos egyszer csak vakbélgyulladásba esett. Megvizsgáltatta magát *Verbély* professzorral, akinek a diagnózisát természetesen egy Shakespeare-idézettel fogadta.

Amikor aztán az operációra került a sor, az altatás előtt mosolyogva szólt hozzá *Verbély*:

— Na, kolléga, maga talán még a műtőasztalon, az operáció alatt is citálni fog?!

— Természetesen, — felelte a doktor — figyelje meg, tanár ur, amint majd a régibb magyar nyelvemlékből fogom önnek és asszisztensének idézni: „*Latiatuc beleim zumtuchel...*”

Benedek furfangja.

Benedek János, akit az egész országban ismeretek vidám mókáiról, a koalíció uralma idején, beszámolót mondott Hajduböszörményben. Mivel akkor többedmagával kilépett a függetlenségi pártból, a gyanakodó hajduk fölirtak *Kossuth* Ferenchez, küldjön a beszámolóra hü kormánypárti képviselőt

is, aki megmagyarázza nekik, hogyan is szól a kiegyezés s mi itt a miniszter álláspontja.

A képviselő megszimatoalta a dolgot s elment Kossuthhoz:

— Kegyelmes uram — mondta, — arra kérlek, küldj valami jó svádáju embert velem. Legjobban szeretném *Kelemen* Samut.

A pártelnök vállat vont:

— Ha épp ő kell, nem bánom.

Kelemen le is ment a beszámolóra és Benedek János után ő kelt fel szólásra. Nagyon ékesen beszélt, de azért a derék hajduk vasvillaszemmel néztek reá. A népgyűlés pedig egyhangulag bizalmat szavazott: — Benedek Jánosnak, aki nem szavazta meg a kiegyezést

A vasuti kocsiban, Budapest felé utaztában, egyszerre csak Benedek nevetve ráüt Kelemen Samu vállára:

— Tudod-e, hogyan kerültél te le Hajduböszörménybe?

— Nem én.

— Hát az én becsületes választóim lelkes magyar emberek, de nem szivelhetik a zsidót. Mikor megtudtam, hogy kormánypárti képviselőt kérnek, aki nekik a kiegyezést megmagyarázza, kész volt a tervem. Levittelek téged, hogy ajánld te be nekik a kormány terveit. Látod, milyen sikerrel dolgoztál. A hajduböszörményieknek még a biblia sem kellene, ha

ilyen csunya, fekete zsidó kínálja, mint te. Hát még a kvótaemelés...

Ha a tanár telefonál.

H. egyetmi tanár, aki nagy tudományán kívül, arról is nevezetes, hogy szeretettel keresi föl az újságíró-társaságokat, egyszer felcsapott — riporternek.

A köruton látott egy villamoselgázolást s nem mulasztotta el, hogy az esetet azon melegeben be ne telefonozza a szerkesztőségbe. Noha a boldogtalan, aki a villamos alá került, nem valami halálosan sérült meg, a professor egész jegyzőkönyvet vett fel az esetről, még a születési helyét, apja, anyja nevét is följegyezte, hogy a riport annál tökéletesebb legyen.

A telefonnal azonban egy kis baj volt. Szörnyen zugott s mindjárt az elején nem lehetett megérteni az áldozat nevét.

— Betűzze a nevet méltóságos uram, — mondotta kollégánk, aki a telefonnál volt, — mi mindig így teszünk . . . jobban érthetők akkor a szavak.

— Na jó, — mondta a professor. — Tehát kugymint kalcium-karbid, e ugymint Eustach-kürt, l ugymint lepidoptéria, e ugymint entomológia és n ugymint Nabukodonozor.

Főispán.

Beöthy László, még nagyváradi főispán korában, feljött Budapestre, — véletlenül versenynapon.

Kiment a versenyterre és amatőr-módon tette meg a lovakat. Mint minden amatőr, ő is nyert.

Az ötödik futamnál egy „Főispán“ nevű ló is részt vett a versenyben.

— Na erre a lóra nem teszek — mondta Beöthy.

— Miért? — kérdezték a barátok.

— Főispán . . . Főispán . . . az mind lassan megy.

Ezuttal azonban Főispán mégis elsőnek jött be; megnyerte a versenyt.

Beöthy fejcsóválva jegyezte meg:

— *Nem is fog ez megyei közgyűlésen elnökölni soha!*

A Petőfi-utcában.

A Petőfi-utcában, — ~~Érd-utczában~~ — sok az olyan apró üzlet, amely fölött óriási tábla hirdeti, hogy ott „valódi uraságoktól levetett“ ruhák és egyéb holmik kaphatók. Az üzletek tulajdonosai rendszeren kiint ülnek a boltajtóban és barátságos felszólításokkal igyekeznek magukhoz csábítani a járóelőket.

Egy délelőtt végigment az utcán *Ivánfi* Jenő, a Nemzeti Színház művésze. Nem volt vásárló szán-

déka, csak épp arra járt. Óvatosan a kocsit közepén ment és érdeklődve nézegette a hangzatos cégfölriratokat. Egyszerre, a járda széléről, megszólítja az egyik üzletember.

— Parancsol jó, olcsó ruhát?

A színész végigmérte a kereskedőt: alacsony, tömzsi emberke volt, kopott és meglehetősen piszkos ruhában.

— Van az üzletben jó és tiszta ruha? — kérdezte rövid gondolkodás után a művész.

A kereskedő arca földerült:

— Ó, hogyan volna, nagyságos ur. A legjobb és a legtisztább ruhák nálam vannak.

— No, akkor menjen be az üzletbe — és öltözzék át.

✓ A gyöngéd értesítés.

A kiméletes gyászhirről több adoma forog közszájon. De egyik sem mulja felül naivitásban a következőt, amelyet dr. *Szontágh*, a kedves ujtátrafüredi főorvos mesélt el:

Egy bőrzeánernek meghalt az anyósa. Az öreg nő épp akkor szenderült jobblétre, amikor leánya, a a bőrzés felesége a Tátrában nyaralt.

A tőzsdeügynök kiméletesen akarta értesíteni nejét, és a következő táviratot küldte neki:

„*Seidenschwanzné, Alsótátrafüred.*

Mama könnyü beteg, holnap temetik.”

A háttér.

Törvénszéki tárgyalás . . .

Vádlott: *Pravotinszky* Lajos festőművész. Magánvádló: egy terézvárosi szövetkezet igazgatója. Az eset pedig a következő:

A direktor lefestette magát a piktorral. Amikor a kép elkészült, az igazgató nem volt megelégedve és megtagadta a kikötött tiszteletdíj kifizetését.

— Mi baja van a képnek? — kérdezte.

— Az a baja, hogy sablonos a háttér. Ezer képen látható az eféle drapériás háttér.

— Majd átfestem, — szolt bosszankodva a piktor, — de milyet akar?

— Valami nekem megfelelőt, amely szorosan összefügg hivatásommal. Magának kell kigondolni.

A piktor elvitte a portrét és átfestette. Aztán elküldte az igazgatónak, aki ügyvédjének adta át az ügyet.

A háttérben ugyanis egy fegyház volt látható.

Ami többet ér . . .

A képviselőház folyosóján két újságíró politikáról beszélget.

Egyszerre csak valami megakasztja a csevegésüket. Feltűnően elegáns, csodaszép nő vonult el mellettük. Nyilván valamelyik képviselőt kereste.

Sokáig bámulva néztek a nő után s amikor a hölgy hallótávolon kívül volt, az egyik újságíró felsóhajtott:

— Milyen szép! Többet ér az egész Osztrák-magyar banknál!

Ebben a pillanatban megszólal mögöttük egy hang.

— Én is azt mondom!...

Hátrafordultak. *Popovics Sándor* volt.

✓ Ebben a drágaságban . . .

Egyik kollégánknak két okos, szöske gyereke van, fiú az egyik, most mult hat esztendő, leány a másik, két évvel fiatalabb a bátyjánál. Nagyszerűket tudnak mondani.

A kis Etus egyszer elbeszélte, mit álmódott.

— Megjelent az angyal és azt mondta, hogy kívánjak akármit, két kívánságomat teljesíti. Anyukának új kosztümöt kértem őszre, apukának pedig három nyakkendőt. Csak amikor az angyalka megint elrepült, akkor jutott eszembe, hogy az angyalkák mindig három kívánságot szoktak teljesíteni. Borzasztóan haragudtam . . .

— Belátással kell lenni, — figyelmeztette komolyan a hugát a hatéves Jánoska. — *Ebben a nagy drágaságban az angyalkák is legföljebb két kívánságot teljesíthetnek.*

„Frocli.“

A börze egyik leggazdagabb faiseurje, az öreg B., este meghívta egyik fiatal kollégáját vacsorára.

Másnap délelőtt az öreg épp elmélázva támaszkodik a tőzsde egyik oszlopánál, kezét a mellén öszszefonva, merengett el, amikor szemközt jön vele az ifju ügynök, aki nála vacsorázott.

— Kedves B. bácsi, — szól a fiatalember — de szép briliáns gyűrűje van!

Csakugyan, nagyon értékes zsmántgyűrű csillogott B. kezén.

— Szép, szép, — feleli egykedvűen B.

— Lássa, B. bácsi, rám hagyhatná a gyűrűt, ha majd meghal.

B. nem szereti, ha a halálra figyelmeztetik. Nagyon epésen felelte hát:

— Azt nem, hanem majd egyebet.

— Mit? — kérdi kíváncsian a fiatalember.

— Maga nálam vacsorázott tegnap este. Láthatta az ezüstkanalaimat. Azokból tizenegyet magára hagyok.

— Miért épp tizenegyet?

B. szurós tekintettel felelte:

— *Hogy meg legyen magának az egész tucat.*

A jó ügynök.

A börzén egyszer *Krausz Simon* gyönyörű mesét mondott el, egy nagyon beteg biztosítási ügynökről.

Az illető arról nevezetes, hogy míg ő hithű zsidó maradt mindvégig, két fiutestvére, már évekkel ez előtt jobb vallásba tért át.

Karriért is csináltak; az egyik, az idősebb, kanonok és püspökjelölt; a másik pedig, miniszteri tanácsos. A két előkelő testvér nagyon megrémült, amikor megtudta, mily súlyos beteg a biztosító ügynök. Attól féltek, hogy a szegény zsidó meghal és a gyászjelentés felfedi a világ előtt a zsidó eredetét.

A miniszteri tanácsos fölkereste kanonok bátyját és így szólt hozzá:

— Itt csak te tudsz segíteni! Menj el szegény Samuhoz és bird rá, hogy ő is térjen ki a mi vallásunkra.

A főpap szót fogadott, elment Samuhoz, akinek betegágya mellett egy egész délutánt töltött. A miniszteri tanácsos ezalatt türelmetlenül várta az eredményt. Este megérkezett hozzá a kanonok:

— Na? — kérdi izgatottan a tanácsos, — sikerült? Kikeresztelkedett?

A főpap savanyu arccal válaszolt:

— Nem keresztelkedett ki. De engem bebiztosított.

A vérbőség. ✓

Az orvos-egyetemen *Korányi* tanár kérdezte a szigorlatozótól:

— Tegyük föl, hogy egy ember jön önhöz, aki vérbőségben szenved. Mit csinálna ön?

A szigorlatozó érezte, hogy úgy sem tudna megfelelni, elszántan mondta tehát:

— Elrendelném neki, hogy két hétig aludjék az én hónapos szobámban! . . . Két hét múlva nem szenvedne vérbőségben!

A lép. ✓

Korányi professzorról mesélte ezt is egyik volt tanítványa. Valami szerencsétlen orvosnövendék vizsgázott nála, s már az első feleletével elárulta, hogy nagyon keveset tud. Egyszer aztán ezt kérdezi tőle *Korányi*:

— Tisztában van ön a lép hivatásával az emberi testben?

A vizsgázó hallgat. Izzad, jobbra-balra néz, nagyokat nyel, de nem felel.

— Nos? — kérdi a tanár — nem tudja?

— Kérem — mondja reszkető hangon az ifju, — most megzavarodtam egy kicsit. Ma reggel, mikor idejöttem, még tökéletesen tisztában voltam vele, de elfelejtettem.

Azt mondja, erre csöndesen *Korányi*:

— Lássa, ilyen pechje van az orvosi tudomány-
nak. Ön volt az egyetlen ember a világon, aki töké-
letesen tisztában volt a lép hivatásával, és *ön is*
elfelejtette!

A fogorvosnál.

Pólya Tibornak, a fiatal festőművésznak rette-
netesen fáj a foga. Egy darabig tűrte, azután a
köruton utólérte az erős elhatározás pillanata: ki-
huzatja, punktum. Az inspirációt az adta meg az
elhatározáshoz, hogy éppen egy fogtechnikus cég-
táblája előtt haladt el.

Nyelvét a fogára tartva, fölment a rendelőszo-
bába. De itt kiderült, hogy a fogtechnikus egy kukkot
sem tud magyarul. Nemrég telepedett csak ide
Genfből. No, sebjaj, majd elmondja neki németül azt
a kevés mondanivalóját.

— Bitte . . . ausziehen mein Zahn mit . . .
izé . . . ejnye . . . wie heisst man nur . . . mit
kéjgáz.

E pillanatban sehogy sem akart eszébe jutni az
átkozott szó, de a fogművész bölintott a fejével.
Tehát megnyugodott benne, hogy magyarul is meg-
értette.

Beléült a karosszékebe és a fejét hátratéve, már
előre megtelt kéjes sejtelmekkel. Még sohasem volt
dolga a kéjgázzal, de sok kellemeset hallott róla.
Az valami nagyon jó lehet bizonyosan.

A fogművész kezében a szerszámmal, fölėje hajolt és a szájához nyult:

— Bitte aufmachen!

— Ahá — gondolta a páciens — most jön a kék!

Az ám! E pillanatban recsegés-rofogást érzett; azt hitte, hogy az egész állkapcsa kiszakad menten. És szörnyű fájdalomban ávillant agyán a sokat keresett szó és elbömbölte:

— *Lustgas! Lustgas!*

A fogművész még egy végsőt rántott és megelégedetten lihegte:

— Fertich!

A páciens is megkönnyebbülten mondta németül:

— Egy kissé tuloztak, de az bizonyos, hogy most kéjgázzal nem fájts olyan nagyon.

Ennek az esetnek pedig — ha már csattanója nincs — az a tanulsága, hogy a képzelődés a legjobb kéjgáz.

Az enfant terrible. ✓

A *Krudy*-család legifjább tagja, — öt esztendő, — nagyon szókimondó ifju. Mindég azt mondja, amit gondol és mindég olyat gondol, amit nem kellene. Így azután természetes, hogy apró elszólásai néha nagy kellemetlenséget okoznak a szüleinek . . .

Látogatóban volt mamájával egy öreg nagynéninél. Uzsonna közben mélyen elgondolkozott az őszinte gyermek, míg végül, általános meglepetésre így szólt a nagynénihez:

— Ma szívesen adnék neked pusztit Sári néni. Ma szakálltalan napod van.

Hátul . . .

Sulik Kálmán aradi lapszerkesztő mesélte el ezt a történetet:

A főispánéknál nagy estély volt. Meghívták a megyei tisztikart is, amelynek tagjai közül a legfiatalabb jegyző most került először igazi nagy társaságba. A fiatal ember meglehetősen zavarban volt és különösen a hölgyek társaságában mutatkozott rendkívül félszegnek.

A vacsora után a fiatal jegyző véletlenül a főispán egyik leánya mellé került. Szivarokat szolgálták föl, a jegyző ur is kivett egy hatalmas havannát, de olyan zavarban volt, hogy amikor rá akart gyújtani, a gyufát a skatulyának nem a foszforos végén húzgálta végig. A gyufa persze nem akart meggyulni, a jegyző irult-pirult, míg végre a főispánkisasszony megsajnálta:

— De kérem, ne ott gyujtsa meg! *Hátul!* . . .

A jegyzőnek felragyogott az arca. Fölugrott a helyéről és meggyújtotta a gyufát azon a helyen, amelyen ült — hátul! . . .

A falusi ártatlanság. ✓

Pólya Tibor mesélte el a művészasztalnál házasesetének következő jelenetét:

— A feleségem sok baj után tegnap faluról hozatott magának cselédet. Jól megtermett, pufók arcu lány érkezett meg és már a vacsoránál ő terített.

Persze, a feleségem kiment a konyhába és a tapasztalatlan lány helyett ő maga tette a deszkára az edényeket.

A lány behozta a deszkát; a tányérokat szépen kirakta az asztalra; az egyik tojástartót a feleségem elé tette. A másikat azonban egy ideig gondolkozva forgatta kezében.

Majd hirtelen hozzám lép; a tojástartóval nagyot üt a hátamra és így szól:

— *Ez is kap egy ilyen fazokat?*

A boszu.

Vasárnap este egy külső-terézvárosi kávéházban. Szólt a zene, a pincérek — már az a néhány gyürött-köpött szmokingos, fáradt ember, aki kiszolgált — sűrögtek-forogtak, a kávéház üvegablakait befutotta a pára s néha egy-egy kifestett arcu hölgy is belibbent az ajtón, amelyen át hangos muzsikaszó áradt ki az éjszakába.

Az egyik asztalnál nagyobb társaság szórako-

zott. Többnyire kereskedősegek, de volt köztük néhány családos kereskedő és kishivatalnok is. Tíz óra felé már pezsgőt bontatott a társaság, s néhány vidám hölgy is odatelepedett az asztalhoz.

Egyszerre hangos csattanás zavarta meg a mulatságot. B. ur, egy kövér rövidárúkereskedő arculütötte a szomszédját, L. cipőkereskedőt. Hogy min vesztek össze, nem lehetett pontosan megállapítani. A társaság tagjai felugrottak és hamarosan szétválasztották a veszekedőket.

Nemsokára oltogatni kezdték a lámpákat és a társaság fölkerekedett. A cipőkereskedő ekkor odalépett B. urhoz, aki az imént inzultálta:

— Nézd csak, Samu, — mondta neki halkán, — nincs pénzem. *Adj kölcsön husz koronát.*

Samut eleinte meglepte a dolog, de örült, hogy valamivel kiengesztelheti a szomszédját és átnyújtotta a husz koronát.

— Itt a pénz, — mondta, — de vasárnapra megadd!

— Az csak természetes! — felelte fölényesen a cipész.

Végignézte ezt a jelenetet a társaság egyik tagja s az utcán megszólította a cipészt:

— Mondja csak, *hogy kérhet pénzt valakitől, aki azelőtt öt perccel pofonvágta?* Hát nincs magában egy szemernyi önérzet sem?

— Dehogynincs! — vágja ki ingerüten a ci-

pész. — *Ezt a husz koronát nem fogja vissza-
kapni!*

A jó háziasszony. ✓

Tarnay, a fiatal színész szobát bérelt egy kisebb penzióban. A berendezéssel és a kiszolgálással meg volt elégedve, csak a reggeli kávéra panaszkodott : Hol gyöngye volt a kávé, hol rossz volt a tej, hol felforrt a fekete kávé, szóval mindig volt valami baj.

Egy reggel azután kellemes meglepetés érte a színészt: kitünő volt a kávé. Az íze zamatos volt, a színe is más, mint azelőtt, még cukor is több volt benne, sőt szép, fehér föl is uszott a tetején.

A színész becsengette a gazdaasszonyt.

— Látja, — mondta neki, — ma kitünő a kávé. Nem úgy, mint máskor.

A gazdasszony a nem várt dicséretre annyira meglepődött, hogy őszintén bevallotta:

— *Jaj, akkor tévdésből a saját kávémat hoztam be ...*

A kocasoffőr.

A rendőrségen jelentkezett egy lipótvárosi bankár soffőrvizsgálóra. Véletlenül jelen volt a vizsgán *Sándor*, akkori főkapitány is.

A vizsgáló nagy drukokban ül fel a gépre, elindítja a gépet és minden skrupulozítás nélkül neki

lódítja egy oszlopnak. Az oszlop kettétört, a gép félrehajolt, a soffőr kibukott a kocsiból.

Nem történt semmi baja. Kissé feldult ábrázattal kelt föl a földről, nagyon szégyelte magát. Sándorhoz fordulva így mentegetődzött:

— Ez azért volt, mert ma először hajtok a nyilvánosság előtt.

Sándor gunyosan felelte:

— Először, uram? Nem! *Inkább utoljára!* . . .

Hires emberek.

Szinnyei-Merse, a világhírű magyar festőművész ül a kávéházban Márk Lajossal. Később asztalukhoz ül *Rátkay* Márton és egyik zeneszerzőnk.

— Egyszerre csak így kiált föl Rátkay:

— Most veszem csak észre, hogy hány híres ember ül itt egy asztalnál . . . Nagyon sok, borzasztóan sok! . . .

— Nono! — mondja Márk — legfeljebb egy.

És Szinnyeire mutat.

— Ellenkezőleg, legalább hat — feleli Rátkay.

— Hat?

— Igen. Itt van először Szinnyei ur, az egy; aztán Márk Lajos, aki már Amerikát is megjárta, kettő; itt vagyok én . . .

— Még mindig csak három — jegyzi meg félénken a komponista.

— Dehogy! Van még legalább három.

És a zeneszerzőre mutatva, folytatja:
— Lehár. Fall Leó és Strauss . . .

A bankfiókok.

A közgazdasági rovatvezető íróasztalán megszólal a telefon. Egyik barátja telefonál, aki időnkint az érdekesebb közgazdasági eseményekről informálni szokta.

— Halló! Szervusz Szegő!

— Szervusz! Mi ujság?

— Érdekes ujság. „Szaporodnak a bankfiókok“ cím alatt megirhatnád, hogy Blum Brunónak is, meg Ország Róbertnek is fia született.

Mire jó a feleség?

A Lipótváros egyik zsurján történt. Megjelent egy ügyvéd, aki vőlegénye egy nagyon fiatal lánynak.

A fiskális persze olvadozó hangulatban van. Mindenkinék a menyasszonyáról és a saját boldogságáról beszél. Az emberek már unják.

— Tudja kérem, — szól a vőlegény *Harsányi* Zsolthoz, — a menyasszony jóval fiatalabb, mint én. De ez a helyes, mert legalább lesz egy lény, aki később majd befogja a szememet.

— Jó, jó — feleli *Harsányi*, — ezt hiába fogja megtenni a kedves felesége. Mert jön majd egy jó barátja, aki kinyitja az ön szemét.

A kíváncsi szerző.

Egy fiatal drámairó elment a Magyar Színházba, hogy érdeklődjék rég beadott drámája ügyében. — Épp tizedszer.

Beöthy László igazgató mosolyogva fogadta és a darab kéziratát átnyujtva neki, így szólt:

— Kitünő a darab, csak néhány szót kell még beírnia.

— Boldog vagyok!

— Én be is irtam azt a néhány szót ön helyett, de persze ez nem számít! Önnek kell azt megírnia.

A szerző hónalja alá vette a könyvet és nagy boldogan rohant a kávéházba, ahol elmesélte, milyen szerencse érte. Aztán kinyitotta a könyvet, hogy megkeresse az igazgatói utasítást. Azt a pár szót, melyet még be kell írnia a darabba.

Mindjárt az első oldalon ráakadtak. Ez volt:
„A darabot visszavonom!”

Előrelátás . . .

A váci fegyház egyik tisztviselője kissé megszorult anyagilag.

A tisztviselők ilyenkor mit csinálnak? Kölcsönt vesznek föl valami szövetkezetnél. A mi emberünk is bejött Pestre és két kezesének aláírásával ellátott váltóját benyujtotta egy pénzüintézethez.

Az igazgatósági gyűlésen annak a rendje és

módja szerint szavazás alá került a fegyintézeti tiszt váltója is.

A vezérigazgató referálta az ügyet, ajánlva, hogy a kölcsönt szavazzák meg.

Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Adjuk meg, uraim, a kölcsönt, nem lehet tudni, *mikor szorulunk ezeknek az uraknak jóindulatára.*

A kölcsönt egyhangulag megszavazták.

A praktikus tanár. ✓

A Barcsay-utcai gimnázium növendékei tanáraik vezetésével többnapos kirándulást tettek a vidéken. A program szerint egyik városból éjfélkor kellett továbbutazniok és hogy a költséget csökkentsék, ezt az estét már nem töltötték a szállóban, hanem a pályaudvarra vonultak ki, a nagy váróteremben helyezkedtek el este tíz órakor, hogy ott várják be a vonat indulását.

Míg a tanárok a pályaudvar előtt szivaroztak, az egész napi sétától elfáradt diákokat a váróteremben elnyomta az álom. Féltizenkettőkor a vezető tanár, dr. *Lázár* Béla, bement a váróterembe és azt vette észre, hogy valamennyi diák alszik. Félóra hiányzott a vonat indulásához, tehát nem lehetett várni. Körülnézett, hogy talán akad egy ébren levő fiu, aki fölkeltse a többit, de mind aludt. A tanár ur erre harsány hangon elkiáltotta magát:

— Félóra múlva indul a vonat! Fölkelni, fiuk!

Nagy csönd. A fiuk nyugodtan alusznak. A tanár türelmetlenkedik és végül is kiadja az újabb, most már teljesen célravezető parancsot:

— Félóra múlva indul a vonat. Fiuk, *mindenki* *keltse fel a szomszédját.*

Falusi karriér.

Vértés Marcel, a kedves piktor, elhatározta, hogy a nyári hónapokat vidéken tölti. A menetrend és a térkép segítségével ki is választott egy eldugott falucskát és odautazott.

Az első napokat sétával és ismerkedéssel töltötte el. Harmadnapra már ismerte a falu összes nevezetes személyeit: a bírót, a kisbírót, az esküdteket, a tűzoltóparancsnokot és a többieket. A vezetőemberek közül csak egyet nem ismert még, egy hatvanesztendős öreg parasztot, aki igen sok tisztet viselt. Végre ezzel is megismerkedett. A bemutatkozás után a következő párbeszéd folyt le közöttük:

— Hány esztendős maga, öregem?

— Csak hatvan, hál' Istennek!

— És maga egyszemélyben éjjeli őr, kondás, csósz, lámpagyújtató és csodadoktor?

Az öreg megpödörgette a gyér ősz bajuszát és kevélyen mondta:

— Biz'ugy! Csakhogy én már hatvan esztendős vagyok. *A maga korában még én sem voltam semmi.*

Külvárosi idill. ✓

A napközi otthonból. Elmeséli a tanítónéni.

A *Snyozik* meg a *Kolt* karonfogva jöttek az iskolába. Megkérdem:

— No, mióta ez a nagy barátság?

A *Snyozik*: Most együtt lakunk a *Kolt* néniéknél.

Én: Hát nálatok, *Kolt*, elég hely van?

A *Kolt*: Van két ágyunk. Az egyikben alszom én, meg a *Snyozik*, meg a *Snyozik* kis testvére. A másikban alszik a *Snyozik* papája.

Rövid csönd.

A *Snyozik*: Meg a *Kolt* néni...

Kávéházi játék.

A börzeánerek kávéházában alsózik két körmönfont tőzsdeügynök. Kibicük is van; még pedig az egyik ügynök cégtársa, aki azonban nem a társának kibicel, hanem az ellenfélnek.

Kiosztják a kártyát és a cégtárs kvintet kap a kezébe.

Kijátszik és így szól:

— Kvint . . .

Nem mer kontrázni. De ebben a pillanatban érzi, hogy a lábát nyomogatják. Hamar kiböki:

— . . . és kontra.

— Szext és rekontra! — hallatszik diadalmasan a másik oldalról feléje; persze el is veszti a játékot.

A kibic tuloldalról szerény hangon megszólal:

— Hát hogy kontrázhattad meg, amikor egy szexted hiányzik?

Társa pirosan a dühtől ordit felé:

— Te állat! Miért nyomtad meg a lábam?

A másik játékos hangosan fölkacag és így szól:

— Ne szidja őt. *Én nyomtam meg a maga lábát . . . Mert én ismerem magukat!*

A rivális.

Amikor a Nemzeti Színházban színre került Jean Aicard „Lebonnard papa“ című vígjátéka, úgy osztották ki az újdonság szerepeit, hogy a darabban Dezső József fogja játszani a Török Irma öccsét.

A művésznő egyik riválisa, amikor ezt megtudta, felkereste Dezsőt.

— Kedves Dezsőkém, — kérte mézédés hangon. — Tégy nekem egy szívességet. Neked nem kerül semmibe, nekem meg nagy örömet szerzel vele.

— Kérlek. Mi az?

— Játszszad el „Lebonnard papá“-ban a szerepedet ősz fejjel . . .

A íranya iiskális.

A biharmegyei románlakta helységeekben ha valamelyik gazda hivatalos irást — stemplis papirost — kap, fel se bontja, meg se nézi, csak viszi be egyenesen Váradra az ügyvédhez.

Ugy se érti a rumuny a magyar irást, a jegyzőjében meg nem bizik, rábizza hát az ügyvédjére, hadd intézze az el a dolgát, ha kell: az adóhivatallal, ha kell: a bíróságnál.

Egyszer csak nagy paksamétát kapott egy román gazda Budapestről: egy osztállysorsjegy-árusító küldötte el neki a reklámját, a szerencsenaptárát, meg egy sorsjegyet. A román felvette a szürét, zsebre-tette a vastag levelet, befogott és behajtatott Nagyváradra, az ügyvédjéhez.

Átadta az ügyvédnek a pesti irásokat, hogy hát mitevő legyen már most.

Az ügyvéd kiteregette íróasztalára azt a sok nyomtatványt, a reklámlevelet, a szerencsenaptárt, meg a sorsjegyet, úgy tett, mintha gondolkoznék, azután kegyes hangon jelentette ki a román gazdának:

— Ne féljen semmit, frátye, nem lesz semmi baj! Adjon ide öt pengőt, elintézem a dolgot, még a tárgyalásra se kell befáradni Váradra!

A paraszt boldogan szurta le az öt pengőt és odahaza fünek-fának eldicsekedett, hogy milyen jó

ügyvéd az ő ügyvédje. Őt pengőért elintézi az ő bonyolódott dolgát — mért bonyolódott ilyen az, ami olyan sok stemplis papirossal kezdődik! — és még a tárgyalásra sem kell elmennie.

Ha a paraszt válik . . .

Dr. *Dévényi* Miklós miskolci ügyvéd irodájában játszódott le ez a jelenet. Beállit hozzá egy paraszt:

— Hallom, hogy a tekintetes ur érti legjobban, hogy a férfit meg az asszonyt, hogyan kell elválasztani!

— Hát ilyesmivel is foglalkoznám — mondja az ügyvéd.

— Válasszon el hát az ur engem az asszonytól. Nem sajnálom érte a pénzt. Nem tudok tovább vele élni.

Az ügyvéd belemegy a dologba, s fölteszi a szükséges kérdéseket. Többek közt ezt kérdi tőle:

— Mikor keltek egybe?

A paraszt nagyot néz:

— Nem keltünk mi egybe.

— Hát?

— Hát csak . . . csak úgy élünk együtt.

— De hiszen akkor nem kell válópör — szól az ügyvéd. — Egyszerűen a faképnél hagyhatja az asszonyt.

A paraszt gondolkozik egy kicsit, aztán nagyon mélyet, nagyon keserveset sóhajt:

— Hát azt hiszi a tekintetes ur, hogy *ha az aszszonyt ugy egyszerüen a faképnél lehetne hagyni, hát eljöttem volna ide?*

Mire jó az alkohol?

Egy nagy vidéki városban — beszélt dr. *Scharl Pál*, az Erzsébet-szanatórium igazgatója — megalakult az alkoholellesenes egyesület. Abban a városban már története van az alkohol ellen vivott küzdelemnek, mert itt esett meg, hogy egy apostol felolvasása után, melyben elmondta, milyen gyilkos hatása van az emberi szervezetre az alkoholnak, az elnök, aki a városnak főkortesese így rekesztette be a gyűlést:

— Hallották, uraim, milyen káros az emberre az alkohol. No de disznó is, aki alkoholt iszik. Maradjunk csak meg, uraim, a sörnél, meg a jó bornál.

Most megalakult itt az alkohol ellen küzdő egyesület. Mindjárt az első napon népgyűlés volt, amelynek szónoka arról szavalt, hogy az alkohol kárára van a munkásnak, mert elgyöngíti. A szónoklat után föltette a kortes-elnök a kérdést, hogy ki akar a tárgyhoz szólni. Feláll erre egy ember, és így szól:

— Tisztelt gyűlés, én csak azt akarom mondani, hogy hazugság az, miszerint bortól, sörtől, pálinkától elgyöngül az ember. Itt van rá az élő példa, én magam. Tavasszal beteg voltam, hát azt mondta a sógorom, hogy ő majd küld egy kis hordó jó egri bikavért, attól megerősödöm. küldött is, és amikor a

hordó megjött, olyan gyöngé voltam, hogy nem tudtam fölemelni. Azóta mindennap iszom belőle egy litert és most már *félkézzel fölemelem a hordót*...

A furiangos polgár.

A *Rózsahegy és Vidéke* című ujság egyik számában „Megtörtént“ címmel közölte ezt az ilyenformán bizonyára tényleg megtörtént esetet:

Sok hangzatos vezércikknél és tudományos értekezésnél szemléltetőbb és meggyőzőbb formában bizonyította be a napokban egy Cs. nevű rózsahegyi polgár azt a sajnálatos igazságot, hogy az állategészségügy nálunk sokkal magasabb fokon áll a közegészségügynél. A legutóbbi *marhazárlat* folytán ugyanis az állatorvosok szigorúan ellenőrizték, vajjon az istállók kellő tisztántartásáról történik-e gondoskodás. Cs. — aki már egyizben az istálló piszkos volta miatt meg volt birságolva — a napokban megtudta, hogy az állatorvos az istálló ellenőrzése céljából ismét fel fogja keresni. Minthogy tartott tőle, hogy ennek a szemlének ismét birság lesz a vége, a következő tragikomikus módon segített magán. A tehenet az istállóból a saját lakószobájába költöztette át, odakötötte az asztallábihoz és aztán nyugodtan várta a történendőket. Az állatorvos rövid idő múlva tényleg megjelent és egyenesen az istálló felé tartott. Féluton elébe áll Cs. uram és a lehető legártat-

lanabb arccal imigy szólítja meg az elképedt állatorvost:

— Semmi keresni valója az urnak az istállóban!
Ott én lakom. A tehenem odabenn lakik a szobában.
Tessék oda besétálni!

Tableau.

A lábtörés.

Van a Bácskában egy dús gazdag parasztnábob, akinek rengeteg sok a földje, marhája és készpénze, de roppant kevés a vágott dohánya. Müveletlen, tanulatlan ember, mindössze az elemi iskolát végezte el és csak hogy éppen megtanult irni, meg olvasni. Ezt a gazdag parasztot egyszer csak súlyos baleset érte: a gazdasági épületei között járkált, elcsuszott és kitérte a lábát.

Nem akarta magát rábizni a házi orvosára, aki a szomszéd városban lakott, hanem elhatározta, hogy Pestről hivat le magához egy híres sebész-tanárt.

A következő sürgönyt küldötte el egy ismert fővárosi professzornak:

„Jöjjön azonnal. Kitértem a lábam.“

A professzor, mielőtt vasutra ült volna — hogy tudja, milyen műszereket és kötéseket kell magával vinnie, — előbb táviratilag kérdezősködött:

„Kérem, azonnal táviratilag pontosan tudatni, hogy hol tört el a láb?“

Néhány óra mulva megkapta a parasztnábob távirati válaszát, amely így szólt:

„Tehénistálló és ispánlak között, keritéstől három méternyire.“

Ügyvédi fogás.

Ujvidéken nagyon jó védőügyvéd volt dr. Z., de amellett arról is nevezetes, hogy a klienseket a legfurfangosabb uton tudta megszerezni magának.

Egyszer falusi paraszt állított be a fiskális irodájába. Tisztességtudóan köszön.

— Adjon isten a tekintetes urnak!

— Magának is adjon Isten. Mi jó szél hozta kendet ide?

— Bajba vónék, tekintetes ur, — felelt a paraszt, még pedig nagyba.

Ezzel elmesélte a súlyos testi sértés esetét, amelynek főhőse ő maga volt.

Az ügyvéd végighallgatta, aztán megsodorta bajsát, kijelentette, hogy bár igy, meg ugy, az eset súlyos, de neki, csakis neki sikerülni fog megnyerni az ügyet.

— Aztán mivel fogok tartozni a tekintetes urnak?

A fiskális habozás nélkül felelte:

— Ezer koronával.

A kliens megijedt.

— De tekintetes ur, az sok lesz. B. ügyvéd ur olcsóbban megteszi, tán még a felét sem kéri annak, amit a tekintetes ur kér.

Z. megvető tekintettel méri végig a parasztot, aztán körültekint a szobában, szeme megakad a falon függő és a kilenc aradi vértanút ábrázoló olajfestményen. Megfogja a kliens kezét, szépen odavezeti a kép alá és így szól.

— Látja ezeket az embereket az akasztófa alatt?
A paraszt igenlőleg int fejével.

— No lám — folytatta Z. — *ezek is a maga ügyvédjéhez fordultak!*

A jó üzlet.

A patikáról szóló viccek már éppenny kimentek a divatból, mint az anyós-viccek. „Drága, mint a patika“, ma már éppen olyan ritkán mondják, akár csak azt, hogy „brr, az anyósom!“

Hogy végleg ki ne hasittassék a tréfa birodalmából ez a hálás terrénum: közöljük ezt az egy viccet.

A vidéki patikában vesz egy boltosinas valami kenőcsöt.

— *Egy korona az ára!* — mondja a provizor.

A fiú átveszi a tégelyt, letesz egy pénzdarabot és kisiet a patikából. Csak amikor már eltávozott, veszi észre a provizor, hogy egy korona helyett egy *huszfilléres* pénzdarabbal fizetett.

— Szaladjak utána, főnök ur? — kérdi a provizor a jelenlévő gyógyszerészt.

— Nem érdemes! — feleli a patikáros és legyint a kezével — *még mindig nyerünk a kenőcsön tiz fillért!*

Egy csodabogár.

Egyik budapesti ügyvéd új patvaristát fogadott. Elegáns zsentri fiút, aki eljutott a doktorátusig, de még nem volt prakszison. Igen jó ajánló-levelekkel jött: minden szigorlatot kitüntetéssel tett le és emellett az atlétikai klubnak is a választmányi tagja volt. A fiskális nagyon örült előkelő képviselőjének és mindjárt az első napon el is küldte egy sommás tárgyalásra, amelynek Weisz és Schwarz szabó-cég egy kifizetetlen számlája volt az eredő oka és abból 149 korona 65 fillér és járulékai dolgában kellett dönten.

Dél felé elégedett arccal visszatért az ügyvéd-jelölt:

— No, mit végzett, doktor ur? — kérdezte tőle nyájasan a principálisa.

— Letettem a pört, — volt a felelet.

Az ügyvéd ijedten ugrott fel a helyéről:

— Mit csinált?

— Letettem a pört, — ismételte nyugodtan a sommás ügyek új bajnoka. Az ellenfelem tagadta a megrendelést, tagadta az átvételt és nekem nem

volt jogom kételkedni a szavában, végre is, kollégával és gavallér uri emberrel volt dolgom, aki *rongyos százötven korona kedvéért nem hazudik...*

Az ügyvéd rezignált arccal vette elő a főkönyvet:

— Doktor ur! — mondta — beirok az ön számlájára 19 korona 50 fillér perköltséget, amit majd elsején lehuzok a fizetéséből. Ennyit kaptunk volna, ha ön nem választmányi tagja az atletikai klubnak és nem tette volna le kitüntetéssel szigorlatokat...

A gavalléria mártirja nem is maradt ügyvéd-bojtár két hétig sem. Ma az igazságügyminisztérium kodifikáló osztályában ül s ő csinálta az árdrágító paragrafusokat.

A ravasz fiskális.

A pesti lakásinségnek megvannak a maga bohózatai is. Ezek közül való az alábbi történet.

Az Erzsébet-téren virágzik egy posztókereskedő cég. Azon a helyen, ahol ma diszes üzlete van, valaha kicsiben kezdte, egynyilásu bolthelyiségben. De idővel annyira vitte, hogy kibérelte a házban levő összes üzlethelyiségeket. De rájöttek a cég tulajdonosai, hogy még így is szűken vannak. Elmenni nem akartak a házból a világért sem, a földszinten már minden az övék volt, tehát elhatározták, hogy fölfelé terjeszkednek, s kiveszik az első emeletet.

Fölmegy nagy titokban az egyik cégtárs a háziurhoz és kéri az első emeleti lakást.

— Odaadnám, — mondja a háziur — de abban meg husz év óta lakik egy előkelő ügyvéd, aki épp a minap mondta, hogy nem megy ki a házamból lakni, amíg meg nem hal!

A kereskedő szárazan szól:

— Hát ideadja-e, ha félévenként ezer forinttal többet fizetek mint ő és ötéves szerződést kötök?

Rövid habozás után a háziur rááll az alkura, a „pénz beszél, kutya ugat“ elvénél fogva, s rögtön meg is köti a szerződést a posztókereskedővel. Ez vígan távozik.

Most felmond a háziur az ügyvédnek. Az ügyvéd kétségbeesetten rohan fel a háziurhoz.

— Hija, — mondja ez — ezer forinttal többet ígértek érte és — pénz beszél, kutya ugat.

Az ügyvéd elmosolyodik:

— Rendszerben van, — mondja. — Most majd én teszek önnek egy ajánlatot.

— Nos?

— Mennyit fizetnek a posztókereskedők a földszinti helyiségekért?

— Háromezer forintot.

— Van szerződésük?

— Nincs.

— Nahát, — vágja ki a csattanót az ügyvéd —

adok én azért az egész földszintrét évi ötezer forint bért és ötéves szerződést! Megkapom?

A háziur nagyot ugrik örömeiben:

— Hogy a pokolba ne kapná meg! Pénz beszél, kutya ugat!

— Azonnal leülnek és megírják, aláírják a szerződést. A háziur pedig kapja magát és felmond a kereskedőknek.

Most jön a bohózat harmadik felvonása. A kereskedők rohannak az ügyvédhez, hogy az istenért, ne tegye őket tönkre. De a tényálláson nem lehet segíteni. Csak nagy rábeszélésre és ötezer forint újabb kártérítésért engedte át az ügyvéd a cégnek a drága bérszerződést. Most úgy áll az ügy, hogy az ügyvéd megmaradt a régi lakásában, sőt az ötezer forinton újra be is butorozta, a háziur pedig boldog, mert a földszinti helyiség 3000 forintról 5000 forintra stájerolódott — magától.

Csak a két kereskedő sirdogál csöndesen.

Népszámlálás. ✓

Egy népszámláló biztos mondta el a magyar humor jellemzésére.

Beállit egy öreg földmives házába és felveszi a szükséges nacionálét.

— Aztán hány gyermeke van? — kérdi az öregtől.

— Hatvanhét vót, tekintetes uram...

A biztos haragosan förmed az öregre:

— Kikérem magamnak az efélét! Mondja meg becsülettel, mennyi a család!

— Hatvan hét vót, uram. Ez az igazság...

Csak nagynehezen derült ki a tényállás.

— Hat van, hét vót, mer egy meghótt — mondta a végén helyesen tagolva a szókat az öreg.

A vaskorona.

A vaskorona-rend harmadosztályu alfajával tün-tette ki a király egyik nagyiparosunkat.

A családban már hetekkel előbb a bekövetke-zendő nagy eseményről álmodoztak. A házikisasz-szony, egy lipótvárosi körökben bőven megforduló hölgy, mindenütt a papa kitüntetéséről beszélt. Az ügy azonban sokáig késett.

Egy délben lihegve érkezik haza a nagyiparos. Arca majd kicsattan az örömtől.

— Fiaim — kiáltja — jön a vaskorona!... Hol-nap benn lesz már a hivatalos lapban.

A kisasszony boldog és izgatott.

— Igazán papa, — mondja — *jó lesz még ma beküldeni a kabinetirodába a fejmértékedet!*

Mozi és színház.

Józsa Károly festőművész családjánál már hosz-szabb idő óta volt szolgálatban egy derék falusi cse-lédleány. A legrendesebb szolgáló volt, olyan, ami-

lyent a festőék még nem is láttak. Szabad idejét kézimunkázással töltötte és egyetlen szórakozása az volt, hogy vasárnap délutánonként a hugával moziba járt. A mozijárás lassanként szenvedélyévé vált: szerette a filmek romantikus, vagy hátborzongató történeteit és minden gondolatát ez kötötte le.

A Józsa-család egyszer elhatározta, hogy valami ajándékkal lepi meg a derék leányt. Józsa vásárolt egy jegyet az egyik operett-színházba.

Mari nagy izgalommal várta a nagy napot. Délben gyorsan elvégezte a munkáját, diszbe öltözött és felvonult a vasárnap délutáni előadásra. Estefelé hazaérkezett. A család várakozva fogadta.

— Na, hogy tetszett, Mari? — kérdezte a nagysága.

— Tetszett, tetszett, elég szép volt — mondta a leány.

Mindnyájan megütközve néztek rá: hát nincs extázisban? Mi történt, hogy csak ilyen lanvhan dicsérgeti? Meg is kérdezték tőle. Mari előbb huzódott a választól, aztán mégis megfelelt:

— Szép a színház, de *hiába fogtam be a fületem, azér mégis hallottam mindent. Mégse olyan a, mint a mozi.*

✓
„A közigazgatás egyszerűsítése.“

A büntető járásbiróságnál elbocsátották az egyik szolgát, még pedig a következő okból.

Valami kisebb ügyben egy józsefvárosi iparosembert citáltak be. Pont tíz órára volt kitűzve a tárgyalás, de lett tizenegy, amikor a bíró elővette a józsefvárosi ember aktáját és szólt a szolgának, hogy hívja be.

Erre a szolgál, — aki egyébként alig néhány napja volt a bíróságnál, — kedélyesen mondja:

— Azt az embert elengedtem ...

— Hát miért? — kérdi a bíró.

— Mert kihallgattam és kiderült, hogy szegény ártatlan volt.

A borraivaló.

Az udvar budapesti tartózkodása alatt nagy öröm érte az egyik fővárosi mulatóhely szép táncosnőjét.

Egy este inas jelent meg a táncosnő öltözőjében és óriási csokrot adott át a művésznőnek.

— Ki küldte? — kérdezte a boldog hölgy.

— A kegyelmes ezredes ur ...

Egy előkelő katonát nevezett meg, aki a király udvartartásában diszes pozíciót foglal el.

A hölgyet végtelenül meghatotta a dolog, boldogsága másnap fokozódott, amikor az inas ujabb-

koszorúval jelent meg. Harmadnap és negyednap ismét... A táncosnő mindig husz korona borralalót adott a legénynek.

Az ötödik napon a táncosnő és a gróf találkoztak.

— Köszönöm önnek, gróf ur, a sok szép virágot...

A gróf meghökkent arcot vágott.

— Kérem, én csak egyszer küldtem.

Most a hölgyön volt a megütközés sora... Végül behívták a szolgát.

— Te — kérdezte a gróf — hányszor vittél virágot a kisasszonynak?

— Négyyszer — felelte a szolga.

— Négyyszer?... Hisz én csak egyszer küldtem.

— Igen, de a kisasszony mindig megadta nekem a husz koronát, amibe került és én ujat hoztam.

A főhadnagy és a pucer.

Egy Németországból hazatért kereskedő beszélte el az alábbi történetet:

Egy kisebb német városban volt dolgom. Több napot töltöttem a városban és egy kis penzióban béreltem lakást. A második napon egy német főhadnagy érkezett a penzióba és szobát bérelt a maga és a legénye számára. A főhadnagy sovány szemüveges

emberke volt; a legénye ellenben tagbaszakadt, pocakos, negyvenes férfi; a kezén több aranygyűrű volt s egyenruhája finom szövetből készült.

A főhadnagy, miután kivette a szobát, így szólt a szobaleánynak:

— Kérem, meg kell jegyezmem, hogy csak azzal a feltétellel veszem ki a szobát, ha a legényem ruháját, és cipőjét is épp olyan gondosan tisztítják ki, mint az enyémet.

A szobaleány nagyot nézett, de azért beleegyezett a furcsa kivánságba. A penzió személyzete látta, hogy a főhadnagy sokkal jobban bánik a legényével, mint ahogy azt a bajtársi szellem megkövetelheti; sőt valósággal tiszteletteljesen bánik vele, de nem sokat törődtek a dologgal.

Másnap reggel azután benyitott a főhadnagy szobájába a háziszolga és meglepetve látta, hogy a főhadnagy a szűk kereveten hever, míg a tisztiszolga a kényelmes, selyempaplanos ágyban szendereg. Ezt már mégis megsokalta és odalépett a főhadnagyhoz, így szólt:

— Már megbocsásson, főhadnagy ur, de mégis csak szemtelenség, amit ez a solga megenged magának! Még az ágyat is elfoglalja a főhadnagy ur elől!

De a főhadnagy ijedten ugrott fel és csendre intve a háziszolgát, suttogó hangon felelte:

— Pszt! Fel ne költse valahogy! *Ez a gazdám,*

egy duggazdag württembergi posztógyáros, én meg az utazója vagyok! Érti már?...

A bakfis meg a jogász.

A báli költészet, a halálosan elkoptatott rózsaszinü, fátyolos, tüllös, selymes, parfümös báli költészet utolsó éveit járja. Ennek a haldokló romantikának egyik hajtása ez a kis eset.

Táncol a bakfis a jogással. Borzasztó tüzesen járják a csárdást, a bakfis a legszebb mji-rezgéseket produkálja, a jogász forog a sarkán, a földre tenyere-rel, szóval duhajkodik és élvez a szép pár. Aztán belefáradnak és lassan rezegnek tovább, miközben megindul a diskurzus:

- Mi maga?
- Jogász vagyok.
- Hol? Pesten?
- Nem.
- Kolozsvártt?
- Nem.

Szünet. A jogász szégyelli a szép leány előtt, hogy nem egyetemi jogász, hanem, csak valamelyik kis jogakadémiához tartozik.

— Hát hol jogász? — kérdi a leány.

— Kérem — lihegi a fiu — én ... én ... én *mezei jogász* vagyok . . .

Igy hívják tudniillik az egyetemiek a vidéki jogászt.

Vége van a csárdásnak, a leány visszamegy az anyjához. A mama megkérdi:

— Kivel táncoltál?

— Egy jogászszal. Mama, ő a legujabb egyetemre jár.

— Hogyhogy?

— Megkérdeztem tőle, hogy hol jogász és azt felelte, hogy: *Mezén*.

✓ A hivatalnok-halál.

Vasuti főtisztviselő mesélte ezt a finom kis történetet:

Egy idősebb hivatalnok, régi ismerősöm, lelkes hive a részlet-rendszernek s a hónap elsején szinte népvándorlás indul meg iróasztala felé a pénzbeszedők részéről.

De egyszer csak nem jelent meg az irodában. A kollegák türelmetlenül várták érkezését. Déltájban végre betelefonált a felesége s elmondta, hogy férjét féloldali gutaütés érte.

A kollegák lesujtva hallgatták a szomorú hirt, egyikük azonban megjegyezte:

— Az öreg ur csakugyan következetes önmagához.

— Miért? — kérdezték.

— Mert hü marad a részlet-rendszerhez. Most féloldali gutaitést kapott, úgy látszik tehát, hogy *meghalni is részletekben fog.*

Az ichneumon.

Még a háboru előtt történt s annál furábban hangzik most ez a história.

Apponyi hires interpellációja kapcsán a hármasszövetségről beszéltek a képviselőház folyosóján.

— Az olaszokkal való szövetség csak a képzeletben van meg — jelentette ki az egyik képviselő.

Mire *Herczeg Ferenc* a következő előadást tartotta a képzeletről:

— Egyszer utazott egy ur Pozsony felé. Vele szemközt a kupében egy másik ur is ült, külsejéről ítélve, falusi zsidó. Utóbbit nagyon furta a kíváncsiság, hogy mi lehet abban a nagy dobozban, amely a másik utas feje fölött a hálóban hevert.

Egyébként is unta a szótlanságot és megszólította az idegen urat:

— Kihez legyen szerencsém? . . .

A másíknak nem tetszett az ismerkedés, de nem akart gorombáskodni . . .

— Sárkány vagyok . . .

Rövid csend után:

— És mivel tetszik foglalkozni?

Rideg válasz:

— Földbirtokos vagyok . . .

Ujabb csend után:

— És ha szabad tudnom, mi van abban a dobozban?

— Abban a dobozban? . . . Egy ichneumon . . .

— Ichneumon? . . . És mi az?

— Az egy kis állat, egész pici állat . . .

— És mire jó az?

— Rovarokat eszik . . . Tudja, a sógoromnak van egy betegsége; azt képzelem, hogy az agyában egy rovar van. Viszem tehát ezt az ichneumont, hogy kiegye a fejéből a rovart . . .

Az utas nem érti a dolgot.

— De uram — mondja — hiszen az a rovar csak képzeletben van a sógora agyában.

— Ez az! . . . Az ichneumon is csak képzeletben van abban a dobozban.

✓ A konyhapénz.

Vannak Pesten családok, ahol a konyhapénzzel soha sincsen baj. Vannak családok, ahol a ház asszonyának se reggelenként, se vasárnaponként nem kell kérnie az urától a konyhapénzt, sőt — tessék elhinni — vannak családok, ahol a férj és feleség között még szó sem esik soha a konyhapénzről.

Ilyen család például a *Fürst* Bertalan családja. Az ismertnevű nagykereskedő és gyáros ugyanis a

bankja által utaltatja minden elsejére felesége kezéhez a konyhapénzt. Azt az utasítást adta erről bankjának — egy előkelő fővárosi pénzügyintézetnek — hogy minden hónap 29-én postán küldjék el feleségének a meghatározott egy hónapra szóló háztartási összeget, hogy akár harminc- akár harmincegynapos a hónap, a konyhapénz meglegyen.

Egyszer, március negyedikén, amikor hazament ebédelni, furcsa kis meglepetés érte Fürst Bertalant. Nem volt ebéd. A felesége mosolyogva fogadta:

— Tudod, miért nincs ebéd?

Dehogyan tudom!

— Mert nincs konyhapénz. Ma már negyedike van és még nem kaptam meg... Nem akartalak zavarni ezzel a dologgal... Gondoltam, hogy talán másképp intézkedted...

— Dehogyan intézkedtem, édesem. Rögtön telefonozok a bankhoz és összeszidom őket.

És felhívta telefonon a bankját.

— Mi az, mi történt, miért nem küldték el a feleségemnek a háztartási pénzt?

— Mert nem méltóztatott elrendelni! — felelte a kezelő hivatalnok.

— Ugyan! Hiszen egyszer és mindenkorra rendelkeztem.

— Persze. Éppen azért nem küldtük el.

Ez érthetetlen. Miért?

— Mert úgy méltóztatott rendelkezni írásbeli

utasításában, hogy minden hónap huszonkilencedikén küldjük az összeget...

— Igen, igen... Nos, és?

— És a múlt február hónapban *nem volt huszonkilencedike* . . .

Az új pályázó.

Nagy csapás ért egy kis vidéki szintársulatot: megszökött a bonvivant. Talán jobb szerződést kapott, vagy más oka volt, elég annyi, hogy megszökött. A direktor azonnal pályázatot hirdetett a megüresedett állásra. Néhány nap múlva jelentkezett nála egy feltűnően sovány, hórihorgas, borzas fiatalember.

— Maga bonvivant? — kérdezte gyanakodva az igazgató.

— Az nem vagyok, de talán mégis hasznomat veheti igazgató ur. Eredetileg színházi fodrász vagyok, de táncos-komikus szerepekben már nagy sikereket arattam.

— Táncos komikus? — mondta az igazgató. — Tényleg, azt is használhatnék. No jól van, próbát tartok magával.

Intett a karmesternek, aki egymaga képviselte a zenekart. A karmester a zongorához ült és egy énekes-táncdarabot kezdett játszani. A fodrász-színész hozzáfogott a produkcióhoz. Hangja ugyan nem

volt, de elég értelmesen markirozta az éneklést, de tánc ürügyével a leghihetlenebb bakugrásokat művelte a deszkákon.

Tíz percnyi vergődés után a direktor szünetet rendelt.

— Kedves barátom, nagyon sajnálom, de nem használhatom magát.

— És ha szabad érdeklődnöm, miért nem?

— Mert maga barátom, őszintén szólva, nem *táncos komikus*, hanem *komikus táncos*.

A ravasz fiskális.

Egy gazdag nagykereskedő-cégnek meghalt az ügyvédje és ügyvédet keresett. Aki ismeri a viszonyokat, az sejtetheti, hogy a cégnek nem volt nehéz a dolga. Százszámra ajánlkoztak fiatal fiskálisok, a legnagyszerűbb protekciós irásokkal felszerelve. A cég tulajdonosa azonban nem ezek közül választott, hanem egyebet csinált. Volt egy veszendő pöre, amelynek megnyeréséhez már semmi reménye nem volt. Kijelentette, hogy aki ezt a 700 forintos pört meg tudja nyerni, az lesz az ügyvédje.

A fiskálisok sorra megnézték az irásokat és két-ségbeesetten távoztak azzal a kijelentéssel, hogy ezt a pört megnyerni tiszta lehetetlenség.

Az egyik azonban — a cég mostani ügyvédje — tuljárt az eszükön. Elvállalta a pört, elutazott

vidékre, ott el is vesztette, aztán hazajött Pestre, bejelentette, hogy megrverte a pört — és a sajátjából fizette ki a 700 forintot. Így kapta meg az állást, mely azóta évenként 10.000 forintot jövedelmez neki...

✓ A kis féltékeny.

Egy ügyvédről beszélnek, aki a nyarat a Balaton mellett töltötte a feleségével.

Az aszony, aki — ok nélkül, vagy jogosan, nem lehet tudni — féltékeny volt az urára, nagyon vigyázott, hogy a fiskális sehová se menjen nélküle. Egy tikkasztó nyári délután mégis sikerült az ügyvédnek elosonnia hazulról, míg a felesége aludt. Mikor estefelé hazajött, a felesége rátámadt:

— Hol voltál ilyen sokáig?

— A Balaton partján.

— Ebben a rekkenő hőségben?

— Igen. Képzeld csak, drágám — nem szeretek dicsekedni, de el kell mondanom — még egy emberéletet is megmentettem ma délután.

— Egy emberéletet?

— Igen. Ott ültem a fák alatt a tópart egy elhagyott részén, amikor hirtelen kétségbeesett sikoltást hallottam. Felugrottam és láttam, hogy egy gyermek fuldoklik a habok közt. Pillanat alatt csónakba ugrottam és szerencsésen kimentettem a fuldoklót.

— És kié volt az a gyerek?

— Nem tudom én. Még a nevét sem kérdeztem meg.

— Hát hová vitted?

— Nem kellett sehova se vinnem, mert odafutott érte az anyja.

— Urinő volt?

— Igen, egy gvönyörü fiatalasszony. Képzeld, *sirva borult a nyakamba és megcsókolt.*

Az aszonymak elállt a lélekzete.

— Megcsókolt? Károly?! Téged egy idegen nő megcsókolt?! Hát jól jegyezd meg magadnak: *ezentul ne merj gyerekeket kihuzgálni a vizből, mert velem gyülik meg a bajod! Megértetted?! . . .*

A groom és a koldus.

Aforizmával kell bevezetnünk azt a kis történetet, melyet most el fogunk mondani: Az élet olyan színü, mint a hangulatunk . . . Ez az aforizma. Most pedig a történet:

Jacobi Viktor, a kitünő zeneszerző *Párisban* volt, — először életében. Ott többször meglátogatta lakásán *Köber* Leó rajzolóművészt.

Egy izben így szólott hozzá *Köber*, aki az nap épp pénzhiányban szenvedett.

— Mondja, volt már a Rue de la Paixben?

— Nem . . .

— Hallatlan! Három hete van már Párisban és még nem volt a Rue de la Paixben...

— Miért? Hát mi van ott?

— Uram. Ha meg akar pukkadni az irigységtől, hát oda menjen. Mert ami vagyon, előkelőség és luxus a világon van, azt ott megtalálja.

— Istenem! — felelte erre Jacobi. — Igazán, nem vágyódtam a gazdagságot látni. Már én olyan ember vagyok, aki megelégszem azzal, amim van...

— De uram! Tudja, mi van ott? ... Épp tegnap mentem arra. Hát látok egy villanyos autót, abban egy ragyogó nőt, ragyogó toalettben; az ékszerei milliókat értek. Egy fehér szőrű orosz agár hevert a lábánál; legalább huszezer frankba került; a bakon egy libériába bujt néger soffőr és egy groom... Egy szegény koldus nyujtotta a kocsi felé alamizsnakérő kezét. A groom bevult mellényzsebébe és hanyag mozdulattal dobott ki annak a koldusnak egy száz frankost...

Jacobi örült a szép mesének és elment.

Néhány nap múlva ismét meglátogatta Kobert. A piktor nagyszerű kedvében volt, délelőtt dus megrendeléseket kapott. Rózsás világban látta a jövőt, a jelent és a maga boldogságáról beszélt Jacobinak.

Egyszerre csak így szól hozzá az utóbbi.

— Mondja, mikor volt a Rue de la Paixben?

— A Rue de la Paixben? ... Mit keressek én a Rue de la Paixben?

— Mit? ... Ha tudná, hogy ott micsoda gazdagság, előkelőség és luxus van?

— Bánóm is én!

— És — folytatta Jacobi — a hölgy az autóban. A groom, aki száz frankot adott a koldusnak ...

Kober megvetőleg szakította félbe:

— Ugyan kérem. Azt hiszi, hogy muszáj ennek igaznak lenni? ...

Az alkoholista. ✓

Schaffer tanárhoz beállt egy ismertnevű festőművész. Látszik rajta, hogy nagyon nyugtalan, ideges.

A professzor alaposan megvizsgálja a beteget, de mindjárt látja, hogy alkoholistával van dolga.

— Ugy-e, uram ön iszik?

— Hát, nem tagadom, tanár ur, szeretem az italt.

— Uram, jó lesz abbahagyni. Minden korty alkohol egy-egy órával rövidíti meg az életét.

A piktor legyint egyet kezével.

— Ezt már mondta más orvos is. De nem hiszem; mert kiszámítottam, hogy ilyképpen *jóval a születésem előtt már meghaltam volna.*

A vetélytársak.

Két konkurrens budapesti kereskedő, akik már sok borsot törtek egymás orra alá, véletlen folytán egy társasvacsorán összetalálkoztak. Személyesen

addig még sohasem volt szerencséjük egymáshoz, bár öt év óta van az üzletük egymás közelében, hanem hirből annál jobban ismerte egyik a másikat. Ezt viszont úgy kell értelmezni, hogy minél veszetebb hírét igyekeztek költeni egymásnak, ami a vendők révén eljutott mindegyikük füléhez.

A társasvacsorán be kellett mutatkozniok, s bár mindenik arca megdöbbenést árult el, mégis az illem úgy követelte, hogy ne nagyon mutassák a nagy gyűlöletet. Vacsora után a dohányzóba mentek át a vendégek, s közben a dolog úgy alakult, hogy a két kereskedő egymás mellett foglalt helyet.

A szituáció nagyon kinos volt, meg kellett indulnia közöttük a társalgásnak. Egyikük, a fatalista, aki már kezdett belenyugodni a sors rendelkezésébe végre erőltetett nyájassággal megkérdezte a halálos ellenségét:

— Ha szabad érdeklődnöm, hová utazik a nyáron?

— *Magára utazom!* — felelte összeráncolt szemöldökkel az engeesztelhetetlen konkurrens.

A ravasz sváb.

Egy budai patikába beállított egy budakeszi sváb paraszt és rámutatván a nyakán lévő nagy daganatokra, valami jóféle kenőcsöt kért a daganatok ellen.

— Egy év óta bajlódok már ezekkel, — mondotta a patikusnak — most valami olyan jó szert tessék adni, amitől biztosan elmulik valamennyi.

— Csinálhatok magának egy igen jó kenőcsöt, de abból egy tégely sokba kerül ám! — figyelmeztette a patikus.

— Nem baj, csak jó legyen!

Az atyafi leült, a patikus pedig kevert, kevert egy negyedóráig, aztán a kenőcsöt benyomta egy nagy fehér tégelybe, bepakkolta, bekötözte.

— Itt van, barátom. Ebből a kenőcsből ezzel a tégelylyel négy forint hatvan krajcárba kerül. De ez aztán biztosan használ!...

— Biztosan? Egész biztosan? — mondotta erre a sváb. — Akkor hát nem bánom, ha tíz forintba kerül is egy tégely, de most adjon belőle a tekintetes ur vagy öt krajcárra valót.

A szabadulás. ✓

Az illavai fegyház igazgatója vendégül látta régi ismerősét, akinek a szomorú intézet minden nevezetességét megmutatta. A fegyencek éppen az udvaron sétáltak s az igazgató és vendége lementek közéjük. A látogató jóakarattal kérdezte meg az egyik fegyencet:

— Örülne, ha már ütne a szabadulás órája?

— Örülne az ördög!

— Aztán miért?

— *Mert én életfogytiglani fegyházra vagyok ítélve.*

A konkurrensék.

Egy pesti ismert városatya, aki a főváros közgyűlésein sokszor és nagyon szakszerűen foglalkozott közlekedési dolgokkal és a villamos vasutak ügyeivel, gyalogszerrel igyekezett át a Kálvin-téren a Kecskeméti-utcába, *Hüvös Józsefnek*, a Városi Villamos Vasut igazgatójának társaságában.

Éppen megint villamos ügyek fölött vitatkoztak és a városatya, elmerülve a témába, nem vette észre, oly közel ért hozzá a Közuti Villamos egyik kocsija, hogy szinte a kabátját surolta. *Hüvös* ijedten ragadta meg a barátja és kérlelhetetlen kritikusa karját:

— Az Istenért, vigyázz! — kiáltott rá.

— Látod, látod — szólt erre nevetve a városatya — milyen ember vagy te: *még azt se gönnölod Sándor Pálnak, hogy ő gázoljon el! . . .*

Tanulmány-ut.

Kálmán Imre a kitünő zeneszerző találkozott az egyik mulatóhelyen *Komor Gyulával*, a Vigszínház titkárával.

Komor tudvalevően szinpadi szerző is: minden

karácsonykor új gyermekdarabját mutatják be a kicsinyek nagy örömére.

— Nini?... Komor? — üdvözölte Kálmán. — Te itt?... Még nem láttalak soha éjjeli mulatóhelyen!... Mit csinálsz itt?

— Tanulmányokat folytatok új darabomhoz, a *Hindenburg bácsihoz* — felelte zavartan Komor.

A gyerek-doktor. ✓

Egy fővárosi orvosprofesszor mesélte:

Három kis gyermekem játszik a gyermekszobában klinikát.

A kis lány a beteg, a két fiú közül az egyik professzor, a másik asszistens.

Bejön a beteg.

— Na, mi baja? — kérdi a professzor.

— Szorulásom van...

A professzor az asszistenshez fordul:

— Na, asszistens ur, mit adjunk a betegnek?

— Adjunk neki tapaszt.

Árverés. ✓

Van itt a fővárosban egy előkelő ur, aki szenvedélyes gyűjtője a régi porcellánoknak.

Egyszer bizalmas értesítést kapott, hogy egy előkelő, de tönkrement urnál árverés lesz és porcellánkészlet is jut dobra.

Az árverés, vajár véletlenül el kellett utaznia s ezért megbízta az inasát, hogy ő menjen el az árverésre.

— A legnagyobb ár, amit a porcellánkészletért adhatsz, ezer korona.

A szolga — nem valami ravasz fia — elment s amikor az árverező száz korona alapárt hirdetett, elkezdte az árverést.

— Kétszáz, — mondta.

Senki sem kínált többet... Az árverező már le akarta ütni, amikor a szolga megint közbevágott:

— Háromszáz.

És önmagát licitálta fel egész ezer koronáig, mert a gazdája ennyit mondott.

A porcellángyűjtő értesült a dologról s azóta a világért sem küldené inasát licitációkra.

A jó doktor.

Egy állatorvos mesélte el a következőket: Nemrég beállit hozzá egy asszony, kezében üvegcsészével, amelyben egy nagyon halófélben levő kis aranyhal hevert a vizes feneken...

— Gyógyítsa meg, uram, az én halamat. Nagyon hálás leszek érte.

A lódoctor látta, hogy bizony nem igen lehet segíteni a kis állaton. De ezt nem árulta el a nőnek.

— Tessék itthagyni, — mondta, — holnapra egészségesen fogja visszakapni.

Az állatorvos aztán bement a városba, egy koronáért vett egy ugyanolyan nagyságu aranyhalat. Hazavitte és a haldokló halat a szemébe dobta.

Másnap eljött az asszony és boldogan fizetett tiz koronát a csodás gyógyulásért.

A tanyai pógár.

A szegedi adópénztárhoz bejön egy tanyai gazda, hogy megfizesse az adóját. Elővesz egy adóintést is, amely szerint két korona kutya-adót is kell fizetnie.

Mielőtt fizetne, nézegeti az irást és megkérdi:

— Kérem szépen, kifizetem ezt a kutyapénzt, ha már éppen muszáj, de tessék beírni, hogy ez nem igazságos dolog ám!

— Nem igazságos? — kérdi a hivatalnok. — Aztán miért nem?

— Mert megkövetem szépen, nekem nincs is kutyám!

— Hát akkor kié az a kutya?

— Tudom is én! — feleli a gazda ravaszul. — Nálam az udvaron *csak élvezeti jogon eszi a fene!*

Az előrelátó elnök.

Egy esztergomi egyesület tagjai részére farsangi táncmulatságot rendezett. Ezen az estén a

szomjas tagoknak az egyesület szolgája bort is mért ki, bár az egyesületnek nincs italmérési engedélye. Valaki besugta ezt a fináncoknál és másnap megjelent a kör elnökénél egy pénzügyőri szemlésez.

— Tíz korona birságot rótt ki a biztos ur az egyesületre a minapi jogosulatlan italmérésért. Itt a végzés, tessék elolvasni.

Az elnök elolvasta a végzést, belenyult a fiókba és kített az asztalra husz koronát.

— Tíz korona visszajár! — mondotta a szemlésez.

— Nem — felelte az elnök. Csak tessék megtartani. Mondja meg a biztos urnak, hogy tiszteltem, *a jövő vasárnap is fogunk mulatni!*

Vám nélkül.

A még nevezetes *ex-lex* idején történt, s akkor mesélték el:

Már beszéljenek akármit, hogy milyen nagy bajban van a haza; nem lehet tulságosan boldogtalan a magyar, amikor nem kell adót fizetnie.

Csak az a baj, hogy az ugynevezett *közvetett adókat* mégis meg muszáj fizetni, hacsak nem akar az ember lemondani mindazokról az élvezeti cikkek-ről, amikre a finánc kivetette a dézsmát. Már pedig a magyar ember nem szívesen mond le, még egy kis adófizetés árán sem.

De két polgártárs mégis hamar rájött a módjára, hogy hogyan menekülhetik meg a finánctól ebben az ex-lexes világban. A Közvágóhid mellett villamosra szállottak és az egyik tekintélyes palackot tartott a kezében, jófajta óborral telve.

A soroksári vámnál azonban megszólította őket a finánc.

— Mi az ott kérem abban a palackban?

Az egyik polgártárs nyugodtan válaszolta:

— Bor! Óbor!

— Igen? Akkor hát tessék vámot fizetni érte.

— Már pedig olyan nincs! Ex-lexben nem fizetünk. Nincs törvény, hát nincs adó sem!

A finánc nagy ékesszólással kifejtette nékik, hogy az ex-lex nem vonatkozik a fogyasztási adókra. A nagyszabásu fejtegetésnek azonban mindössze is annyi volt az eredménye, hogy a két polgártárs ke-reken kijelentette:

— Már pedig mi nem fizetünk! Csak azért se , fizetünk.

Leszállottak a villamosról, hogy tovább folytas-sák a disputát a finánccal.

— Már pedig fizetni fognak! — harsogta a finánc.

— Már pedig nem fizetünk! — harsogták ők vissza.

— Azt szeretném én látni!

— No hát lássa!

Az egyik polgártárs kikapta a dugót az üveg-
ből és kortyantott egy hosszut a borból. Aztán át-
nyújtotta a társának:

— Igyál te is koma! Telepedjünk itt le. Itt még
vám nélkül ihatunk!

A koma is ivott egyet, aztán barátságosan oda-
kinálta a finácnak is:

— Igyék maga is, szemlész ur! Elég jó ital, ha
nincs is adó rajta! . . .

Hátha . . .

Beöthy Zsolt mesélte:

Egy öreg magyar tudós, akinek legalább is
olyan nagy a szerénysége, mint a tudománya és
amellett egyeneslelkű, szókimondó ember, nemrég
töltötte be életének hetvenedik évét.

Ez alkalommal egy rajongó volt tanítványa ta-
nulmányt irt róla. A tanulmány megjelent egy fo-
lyóiratban. A volt tanítvány, aki egyébként nagy
stréber, egekig magasztalta az agg tudóst és mér-
téktelen elragadtatásában azt találta róla írni,
hogy ő „a világ legnagyobb tudósa.“

Amikor a cikk megjelent, a tanítvány felvitte a
folyóiratot a tudóshoz, hogy személyesen vegye át
a remélt elismerő és köszönő szavakat.

Az öreg tudós belefogott a cikk olvasásába, de
amikor ahhoz a mondathoz ért, mely szerint ő a vi-
lág legnagyobb tudósa, becsapta a füzetet.

Jóságos, kék szemével ránézett a fiatal emberre és nyugodtan mondotta neki:

— Nézze, kedves fiatal barátom, ugy-e, én öreg ember vagyok? Hetven esztendő. Sokat tanultam, tapasztaltam, sokat jártam-keltem a világban... Voltam Észak-Amerikában, voltam Elő-Indiában... Azért én mégse merném teljes határozottsággal kimondani, pláne leírni, hogy ön, kedves fiatal barátom, a világ legnagyobb — *szamurái*! ... Mert hátha Délamerikában vagy Hátsó-Indiában van önnél nagyobb *szamurái* is?

Feld papa szakvéleménye. ✓

Feld papa újjászervezte a társulatát és színészeket szerződtetett. És mert annyi a színész, már *Feld* hez is kellett protekció. Így protezsált valaki egyet *Feld* papánál.

— Jó színész? — kérdezte *Feld* Zsigmond.

— Kitűnő.

— Mit tud?

— Mindent. Nagyszerű ember. *Gondolkodó színész.*

Feld papa elhárító mozdulatot tett a kezével.

— *Gondolkodó* színész, az nem kell. Azt a *Feld* Zsigmond nem használhat.

— De miért nem?

— Azért. Mert én megmondom magadnak, mi az egy *gondolkodó* színész. Mert én azt tudok.

— Nos?

— Gondolkodó színész az olyan rossz színész, aki *gondol, hogy ő egy színész*

A jó kívánság.

Tisza István lent járt szatmármegyei birtokán, a kis Uzó faluban. Ritka vendég volt a faluban és amikor hire jött, hogy a hatalmas ur megérkezik, összebeszéltek a parasztok, hogy deputációval fogadják. A falu határán várta Tiszát a küldöttség és amikor megérkezett a gróf, kilépett a scrből a legöregebb paraszt és beszélni kezdett:

— Azt kívánjuk, — kezdte — hogy a mindenható isten adjon hosszú életet a kegyelmes urnak és *világosítsa föl a kegyelmes ur elméjét . . .*

A következő pillanatban *Fisza* sarkon fordult és otthagya a bámuló parasztokat. Nem volt kíváncsi a folytatásra.

A politikai meggyőződés.

Két ismertnevű festőművész, *Basch* Gyula és *Kandó* László az *Andrássy*-uton egy briliáns melltűt találtak.

Elvitték az ékszert a kapitányságra, ahol jegyzőkönyvbe vétették, hogy amennyiben a tulajdonos jelentkezik, a megtalálónak szánt jutalmat adják a szocialista-párt sztrájkalapjának.

Jelentkezett is csakhamar a tulajdonos. *Dániel*

Gábor volt, a munkapártnak „még“ alelnöke. Igazolta, hogy az ékszert felesége vesztette el.

A rendőrségen figyelmeztették a megtalálók felteteleire, mire Dániel ridegen így szólt:

— Egy fillért sem adok. Nem tárogatom a szociálistákat! Ellenkezik politikai meggyőződéssel. És hazament.

A két festő értesült az esetről és megizenték a nemes képviselőnek, hogy jól van, ne a szociálistáknak adjon. Küldje el a jutalmat a képviselőházi új darabontőrség alapja számára.

És most kiderült, hogy Dániel Gábornak van politikai meggyőződése.

A darabontoknak sem adott.

Rövid bírálat.

Egy tárlaton valamelyik fiatal festőművész találkozott Feleky Gézával, a jeles bírálóval, akit persze rögtön megragadott és a festményei elé hurcolt.

Az egyik kép előtt a festő büszkén szólt Felekyhez:

— Nos, mit szólsz hozzá!

A kritikus elismeréssel bólintgatott.

— Gratulálok, nagyon tehetséges munka és . . .

A fiatal ember boldogan mosolygott.

— . . . és az az érdekes, — folytatja Feleky — hogy rögtön Heinét juttatja az ember eszébe ez a kép.

— Heinét? — csodálkozott a piktor.

— Igen. Heine „Loreley“-át.

— Különös. Pedig nem is gondoltam arra, mikor festettem.

— És mégis . . . Tudod annak a versnek első sora így szól: „*Én nem tudom, hogy mit jelentsen . . .*“

Wodianer-anekdoták.

Néhai *Wodianer* Móricz, *Wodianer* Albert báró atyja Bécsben lakott, ahol nagy bankháza volt. Ő nyitotta meg annak idején a Deák Ferencz-téri irodát és ő alapította a C. J. *Malvieux*-cégü első pesti bankházat is, amelyből később a Pénzváltó- és leszámítoló-bank alakult.

Az idősebb *Wodianer* báró a pesti fiók vezetésével fiát bizta meg, *Wodianer* Albertet, akinek a *Malvieux*-banknál folyószámlát nyitattott, hogy annyit költhessen, amennyi neki tetszik. A pénzt ő maga is folyósíthatta volna *Albert* bárónak, de mivel nem akarta, hogy a fia minden alkalommal tőle legyen kénytelen pénzt kérni, a *Malvieux*-bank utján bocsátotta rendelkezésére a pénzt.

Évek múltán feltűnt az öreg *Wodianer*nek, hogy a *Malvieux*-bank nem kéri a letét szaporítását és kérdést intézett a bankhoz, hogy még sem fogyott el az a pénz. Mire a bank azt felelte, hogy nemcsak hogy érintetlen a pénz, de a fiatal *Wodianer* *nagyszerűen gyümölcsözteti . . .*

Egy alkalommal, amikor az idősebb *Wodianer*

Pestre jött, a fiakkeresnek, aki a pályaudvarról hazavitte, négy koronát adott. A fiakkeres, aki ismerte az öreg Wodianert, méltatlankodva jegyezte meg:

— Méltóságos ur, a fiatal Wodianer báró öméltósága többet szokott adni.

— Az teheti, *neki az öreg Wodianer az apja* felelte az idősebb Wodianer báró.

Az utolsó kérdés.

Valamelyik vidéki városban, — azt hiszem *Nagyváradon* — gyűlést tartottak a helybeli feministák.

A nők szavazati jogáról volt szó, amely a kormány választójogi javaslatából akkor egészen kiszorult.

A meetingen nemcsak hölgyek voltak jelen nagy számban, hanem férfiak is, akik részben az ügy iránti buzgóságból, részben egyik-másik hölgy kedvéért vettek részt az értekezleten.

Egy nagyon csinos fiatal lány volt az előadó. Ékesszólóan mondta el beszédét és élénken bizonyította, hogy mennyire jogosult a nők passzív és aktív választójoga.

Mikor aztán véget ért a beszéd, a csinos szónoknő a hallgatóság felé fordulva így szólt:

— Amennyiben valakinek van valami kérdése hozzám, jelentkezék.

Erre felállt egy ravasz szemű fiatal joghallgató és a következő kérdést intézte a szónoknőhöz:

— Kérem, kisasszony, *megengedi, hogy hazakísérjem?*

Kinkérdések.

Szivós pesti divat volt a „kinkérdések“. Tapasztalatlan ember már nem tudta, merről döfnek bele lehetetlen kérdést, annyian üzték a „humornak“ ezt a „válfaját“.

Ime néhány „mutatványszám“ a rémes kérdésekből, amelyeket *Csortos Gyula* adott föl:

Kérdés:

— Miért van a fiakker előtt két ló és a konflis előtt egy ló?

Felelet:

— Hogy huzzák . . .

Kérdés:

— Miért van a villamos első perronján az ajtón, hogy: „zárva“?

Felelet:

— Mert se zapja se zanja, tehát zárva . . .

Kérdés:

— Mi a különbség a vízvezeték és egy apátlan-
anyátlan gyerek között?

Felelet:

— Az, hogy a vízvezetéknek van csapja, de az árva gyereknek nincsapja . . .

A jó ötlet. ✓

Biró Mihály festőművész éjnek idején beült egy fiakkerbe, hogy budai lakására hajtasson.

Amikor a kocsiból kiszállt, vette észre, hogy a pénztárcájában hiányzik az a minimális összeg is, melylyel egy pesti fiakkerest, aki Budára viszi az embert, még pedig éjnek idején, kielégíteni tudna.

Szorgosan kaparászott minden zsebében, de eredmény nélkül.

Végül aztán eszébe jut valami.

Igy szólt a kocsishoz:

— Kérem, adjon csak ide egy gyufát. A kocsi-ban elvesztettem ötven koronát.

Sötét volt az éjszaka... egy kis budai utcában történt az eset...

A fiakkeres megrántotta a gyeplőt, ostorával nagyot csapott két lovára és a következő pillanatban, mint a villám, vágatott el.

Ami a grófot érdekli.

*Rózsahegy*i Kálmán ajánlatot kapott *Bálint* Dezső igazgatótól — akit barátai és ismerősei *Daisy* néven ismernek —, hogy néhány estén át föllépjen a Royal Orfeum szinpadán.

Ez azonban nem egészen egyszerű dolog. *Rózsahegy*i a Nemzeti Színház tagja lévén, felsőbb engedelem nélkül nem léphet föl sehohsem a Nemzeti Színházon kívül.

Mivelhogy csinos summáról volt szó, Rózsahegyi elment a főigazgatóhoz, hogy tőle kérjen engedélyt a vendéjátékra.

A gróf figyelmesen hallgatta végig a művészt, aki negyedórás beszédben magyarázgatta, hogy mennyire fontos ránézve, hogy Daisy ajánlatát elfogadja és hogy Daisy milyen kitűnő direktor és hogy Daisynél dicsőség játszani.

A főigazgató egész idő alatt szót sem szólt, csak hallgatta Rózsahegyit. Amikor aztán utóbbi mindent elmondott magáról és Daisy (mert folyton így nevezte) színházáról, gróf Bánffy végül megszólalt:

— *Mondja csak, kérem, csinos nő az a Daisy?*

✓ A régi barátnők.

Bárkány Mária, a híres magyar születésű német tragika hazajött szülőföldjére, *Kassára*, hogy meglátogassa rokonait.

És ha már itt volt, meg nem állhatta, hogy be ne nézzen Budapestre is. Itt egy régi barátnőjét látogatta meg, akit hosszú esztendők óta nem látott már. Amikor elhagyta, akkor őszülő, deres haja aszszony volt már a barátnője, ellenben most, amikor viszontlátta, pompás divatos szőke hajat viselt. Viszont a tragika a legutolsó alkalommal még ifjúságában virágzó nő volt, most azonban már rajta is mély nyomokat hagyott a legkellemetlenebb tragikai végzet: az idő.

Bárkány Mária nagyot nézett, mikor meglátta barátnője szőke fürtjeit, de hallgatott. Ám a barátnője annál áradózóbban beszélt:

— Hadd nézzelek meg édes... oh, épp oly fiatal vagy, mint amikor legutoljára láttalak!

Bárkány Mária mosolyogva hallgatta a sablonos bókokat és a barátnő most egy merész fordulat-tal türelmetlenül kérdezte:

— És mit szólnsz hozzám? Nagyon változtam?

A tragika nyájasan válaszolta:

— Oh, nagyon, édesem... Egyetlen ősz hajszálad sincs — *már*...

Hadiék csevegnek.

Huszár Károly, a kelves Pufi leste el a következő beszélgetést a Nemzeti Színház Capus-premierjén.

A második emeleti helyek előcsarnokában néhányan — férfiak és nők — a darabról beszélgetnek az egyik felvonásközben.

— Gyönyörűek a mondások ebben a darabban! — mondja az egyik.

— Ugyan kérlek! — szól egy másik. — Hogy jönnek ennek a Kápiúnek a mondásai Wilde mondásaihoz! Azok gyönyörűek!

Mire a társaság egyik hölgytagja megjegyzi:

— A legszebb mondásokat mégis csak *Motto* írja...

A magyarázó-tábla.

A Vigszinházban épp „A makrancos hölgy“ előadására készültek, még pedig *Hegedüs Gyula* vezetésével, aki a színház első Shakespeare-előadását rendezte.

Az egyik próbán, amikor a stilszerű új díszleteket először állították föl, a színház egyik fiatal segedszínésze, aki a darabban egy ötszavas szerepet játszik, azt kezdte magyarázgatni, hogy milyen érdekes volna, ha a darabot úgy adnák elő, mint Shakespeare korában.

— Milyen nagyszerű volna, — mondotta lelkesen — ha dekorációk nélkül játszanánk és az egyes színeket csak táblák magyaráznák, amikre rá volna írva: „Ez egy erdő!“ vagy „Ez egy vár!“ vagy „Ez a Petrucchio háza!“ és így tovább.

Tíz perccel később ugyanezzel a fiatal színészről kisült, hogy parányi kis szerepét sehogyan sem bírja a rendező kedve szerint elmondani. Tízszer is elismételtette vele *Hegedüs Gyula* ötszavas mondatát: mindig rosszul mondta.

Amikor *Hegedüs* végre is belátta, hogy nem bír vele boldogulni, mosolyogva így szól hozzá:

— Na fiam, neked igazán a régi Shakespeare-színpadon kellene föllépni! Mert akkor odaakaszthatnának a nyakadba egy táblát ezzel a fölirással:
„Ez egy színész!“

Az operai kórus.

Ki ne ismerné az operastilus kicsufolására kitalált mókát, mely szerint a kórus félóráig énekli nagy buzgalommal, hogy „a gróf belefult a vízbe, a gróf belefult a vízbe mentsük meg őt, mentsük meg őt...” és míg így énekelnek, a gróf csakugyan és végérvényesen belefut a vízbe.

Amikor az Operaház kóristái „sztrájkoltak“, ifj. *Ábránvi* Emil aggodalmaskodva kérdezte meg egy újságirótól:

— És mit fog csinálni a kórus, ha csakugyan becsukják az Operaházat?

— Tudod, barátom — felelte kollegánk — most a politikában nagyon sok gróf fult bele a vízbe, hát ők majd sietnek és sorba megmentik őket...

A keringő.

Két népszerű zeneszerző — *Szirmai* és *Jacobi* — találkozott Kacsóh Pongrác lakásán, ahol kölcsönösen elzongorázták darabjaik számait.

Amikor a versenyzongorázásnak vége lett, a Kacsóh bírálata következett:

— Kitünő, elsőrangú mindakettő — mondta őszinte lelkesedéssel. — De egy baj van. Csodálom, hogy észre nem vettétek. *Szirmai* hösnőjének belépő keringője nagyon hasonlít *Jacobi* hősének főkeringőjéhez.

A két operettszerző szomoruan bölintott fejével. Ők is észrevették a dolgot. Újra zongorához ültek, még egyszer eljátszották a keringőket és csakugyan kiderült, hogy az első taktus úgy szólván ugyanaz.

Egyiknek meg kell változtatni az egész számot. De ki legyen az? Mindegyik azt szerette volna, ha a másik változtat. Kapacitálás kezdődött, kezdetben eredménytelenül. Az egész társaság elment a kávéházba, ahol folytatták a rábeszélést.

Órákig tartott a küzdelem. Végül Jacobi így szólt:

— Jól van. Legyek én az áldozat. Én kerülök először színre, engem úgy sem vádolhatnak plágiummal, tehát lovagiasságból is nekem kell engednem. Maradjon meg tehát a te valcered.

Ezzel mélabusan hívta a pincért.

— Fizetek!

A főpincér megjelent.

— Mi volt a nagyságos urnak? — kérdezte.

— Volt — mondta be szomorú hangon a komponista — volt egy... keringőm.

✓ Ripacséknál.

A hős, reggel a „színház“ körül beszélget az igazgatóval. Ő a hős, a titkár, a színlankihordó, a rendező egy személyben. Tekintélyes állásához képest megtanácskozza az igazgatóval a műsort.

— Mit játszunk ma este direktor ur?

- Ma este? Hamletet.
- Miért ép Hamletet?
- Muszáj, a közönség klasszikust követel.
- Jó, akkor adjon harminc krajcárt, hogy megborotválkozhassam. Csak nem játszhatom Hamletet nyolc napos szakállal.
- Igaza van, — felelte a direktor ur.
- Majd rövid habozás után megjegyezte:
- *Hát akkor majd Othellót fogjuk játszani.*

✓ A jó vidéken.

Egy sz . . . megyei hetilap szerkesztője az íróasztalához ült, hogy a lap legközelebbi számát összeállítsa.

Odaszól a gimnazista fiának:

— Te, Gyuri, hozd csak ide az ollót!

A fiu bemegy a szomszéd-szobába, ahol épp a varrónő dolgozott, akihez így szól:

— Tessék csak ideadni a *segédszerkesztőt!*

✓ Kollokviumon.

Bohém külsejű fiatalember volt a jelölt, aki bizony nem nagyon buzgón bujta a jogi könyveit és a kérdésekre nem mutatott valami nagy tájékozottságot.

A tanár ezt kérdezte tőle:

— Mondja meg, fiatalember, mit ért ön önvédelem alatt?

✓ Finom jelentés.

Részeg embert vitt be a rendőr az egyik budai őrszobába. A részeg garázdálkodott, mikor a rendőr figyelmeztette, nekiment a rendőrnek, aki aztán megkötözve vitte be az őrszobára.

Mialatt a részeg egy priescsen aludta ki a mámorát, a rendőr leült és megírta a jelentést. A jelentés utolsó mondata ez volt:

„Minthogy a kihágó lelkiállapota megkivánta, összebilincseltem . . .

✓ Az asszony neve.

Az egyik pestmegyei községben a jegyzőhöz beállit egy atyafi.

— Jegyző ur — mondja — meghalt a feleségem. Tessék az irást róla kiállítani.

A jegyző, aki egyuttal anyakönyvvezető is, hozzáfog az irás kiállításához és megkérdezi az özvegyi sorsra jutott embertől:

— Hogy hívták a feleségét?

— Azt én már nem tudom, tekintetes jegyző ur.

— Nem tudja?

— Nem én.

— A jegyző faggatni kezdi az embert:

— Hát kegyelmed hogyan hívta a megboldogultat?

Az ifju hallgatott. A tanár jóakarattal nyomra akarta vezetni és így szólt:

— Ha ön egy erdőben, elhagyott uton halad és egyszerre a bokorból előugrik egy ember, aki hatalmas dorongot lóbálva, rákiált önre: „Adjon ide ezer koronát!” — mit csinál ön?

— *Röhögök!*

Kávéházi jelenet.

Egy ur már félórája kéri türelmetlenül az egyik lapot, de a pincér félóra óta ezzel a stereotyp válaszszal felel:

— Kézben vannak.

— De nézze — szól a vendég egy másik vendégre mutatva, aki a szomszéd-asztalnál ül. — Az az ur már negyedóra óta olvassa az apróhirdetéseket . . . talán elkérhetné tőle.

A pincér odalép a másik asztalhoz és udvariasan elkéri a lapot; de az illető tagadólag rázta a fejét és folytatta az olvasást.

Végül a türelmetlen ur dühösen szólt oda a szomszédnak:

— Nézze, kedves uram, ön már negyedórája olvassa a házasság-rovatot az apróhirdetések közt... Ha feleséget akar . . . legyen! . . . *magának adom a lányomat!* . . . *De sziveskedjék már azt a lapot át-nyújtani.*

Az ember gondolkozik egy darabig, azután kiböki:

— Hát csak ugy: *hallo-d-e, hé!*

A régi fajta titkos szavazás.

Megyei bizottsági tagokat választottak Fehérmegyében.

Akadtt egy kis ellenzék is, ugy hogy két szavazóliszttával szavaztak a választópolgárok. Az ellenzék főkortese egy borbély volt, aki szorgalmasan osztogatta pártjának szavazójegyzékeit.

Működése közben meglát egy környékbeli parasztgazdát, aki kezében a hivatalos szavazóliszttával igyekezett az urna felé.

— Nem jó papirossal akar szavazni, urambátyám! — kiáltott rá, kikapta a kezéből a hivatalos lisztát és odanyomott neki egy ellenzékít.

A paraszt bontogatni kezdte az összehajtogatott papirost.

— Mit csinál, urambátyám?! — kiáltott rá a borbély és megfogta a karját.

— Hát már csak megnézem, — mondta amaz — hogy kire szavalok!

— Meg ne nézze, az Istenért! — figyelmeztette erre rémült arccal a borbély. — Csak nem akar urambátyám bajba kerülni. Hiszen tudja, hogy — *titkos szavazás folik!*

OSAK

OSAK

OSAK

OSAK

OSAK

OSAK

OSAK

OSAK

OSAK

OSAK

OSAK

OSAK

Vidám Könyvtár

— Uj sorozat. —

A jóízű humornak, a vidámságnak és ötletességnek mindig frissen és dusan buggyanó torrása a Vidám Könyvtár.

Uj sorozata különösen pompás füzetekkel kedveskedik olvasói nagy táborának. Az uj füzetek anyagát a legkiválóbb magyar humoristák írják.

Uj füzetek:

31—32. sz. **Csak semmi háború!**

Irták: *Bródy Miksa, Karinthy Frigyes, Tábori Kornél.*

33—34. sz. **Fantasztikus történetek.**

Irtá: *SIPULUSZ. [Rákosi Viktor.]*

35—36. sz. **Kabaré.**

Bródy Miksa, Gábor Andor, Harsányi Zsol, Karinthy Frigyes, Lakatos László, Szép Ernő legjobb vidám kabarétréfái.

37—38. sz. **Anekdoták.**

Irtá: *Mikszáth Kálmán.*

39—40. sz. **Kis tréfák.**

Irták: *Bródy Miksa, Szomaházy István, Tábori Kornél*

41—42. sz. **Írói intimitások.**

Irták: *Karinthy Frigyes, Szini Gyula, Tábori Kornél.*

43—44. sz. **Derűs históriák.**

Irtá: *SIPULUSZ [Rákosi Viktor].*

45—46. sz. **Vig játék.** Uj kis anthologia.

Harsányi, Karinthy, Komor, Lakatos, Liptai, Molnár kis szindarabjai.

$\frac{39}{40}$

szám

Vidám Könyvtár

Ara
K1-50

Szerkesztő:
Tábori Kornél

Szerkesztőség:
VIII., József-u. 16-18.

Révai-nyomda.